

Szerkesztő: Kladovits
és nyomda: Sz. Reg. Ferdinánd (József Kőbányai) 4. Tel.: 151. Sárogyim: Közlöny. Arad. :: Az Aradi Nyomda Vállalat tulajdona. Kiadása és rotációs nyomása. Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente 1000, félre 540, negyedévre 270, havonta 90 Lel. Kőföldre havonta 50 Lejjel több :: Eves szám 5 Lel. Vasárnap 6 Lel :: (Bucurestiben 50 banj felár.) Hirdetések tarifa szerint ::

A liberális párt megszavazta a mezőgazdasági adósságok Száztizmillió lejt fordítanak a kon-

stancai kikötő kibővítésére — Ujabb interpelláció az elmaradt lelkeszi fizetések miatt — Goga és Averescu végső leszámolója — Ujabb lovagias ügyre van kilátás

Prezan-kormányról beszélnek politikai körökben

Bucurestiből jelentik: A Kamara mai ülésén Paraschivescu üdvözölte Pompeit, a Kamara elnökét, akit Jugoszláviában ünneplésben részesítettek és aki magas kitüntetést kapott a jugoszláv királytól. *Trancu-lasi* a néppárt nevében szeretettel tolmácsolja a pártatlan elnök híreit, aki jugoszláviai utjával szolgálatot tett hazájának. *Dimítriu* a liberálisok, *D. R. Ionițescu* a nemzeti-parasztpárt, *Cuza* a LANC nevében üdvözölte az elnököt. *Pompei* meghatott hangon válaszolt az elhangzott beszédekre és hangsúlyozta, hogy a jugoszláv parlament két házában nem az ő személyét, hanem a román népet és annak képviselőjét érte megtisztelés. *Radovici* azt javasolja, hogy üdvözölje a parlament táviratilag a szkupstinát.

Ezután *Trancu-lasi* tiltakozik a napirend megváltoztatása ellen, mivel a napirendtől eltérően tüzték ki a Kikötők Autonom Intézetének nyújtandó 110 millió. hiteltől szóló javaslat vitáját. Ennek a tárgyalásához kellő előkészületek kellene. Ő hozzá akart szólni a javaslatához, de most ezt nem teheti meg, mivel nem volt ideje előkészülni és a javaslatot áttanulmányozni.

Argetoianu: Eppen ezért tüztük napirendre a javaslatot. (Általános derűtlenség.)

Lupu dr. csatlakozik *Trancu-lasi* felszólalásához és kéri, hogy vonják vissza a javaslatot. Eppen nemrégiben interpellált arról, hogy mennyire megbízhatatlanok a kikötők vezetői és most ilyen hatalmas összeget akarnak rájuk bízni.

Argetoianu: Én vagyok a hibás. De nem értem, hogy miért van a javaslat körül olyan nagy hü-hó. Arról van szó, hogy a constantai kikötőt ki kell bővíteni, mert a petroleum-export érdekei így kívánják.

Fokozottabb ellenőrzés a hitelek folyósításánál

Lupu dr. ismételt követeli, hogy vonják vissza a javaslatot és a 110 millió hitelt majd a legnagyobb ellenőrzés mellett folyósítsák a kikötő vezetőségének. *Argetoianu* végül is hozzájárult *Lupu* dr. indítványához és így a javaslatot leveszik a napirendről.

Manu lelkesz tiltakozik *Argetoianu* legutóbbi kijelentése ellen, amelyben a parlamentben egy interpellációra azt válaszolta, hogyha megegyezzen egy lelkesz sürgetni fogja a papok fizetéseinek kiutalását, akkor legyenek elkészülve rá, hogy fizetéseiket egy hónappal később kapják meg.

Manu lelkesz: Az ilyen kijelentés nem méltó egy ország pénzügyminiszteréhez és még kevésbé a parlamenthez. A lelkeszi kar ismételtén kéri a pénzügyminisztert, hogy gondoskodjon a papok járandóságainak sürgős kiizetéséről.

Otetelesanu a nyugdíjhátralékok ügyében interpellál és ehhez az interpellációhoz csatlakozik *Lupu* dr. és *D. R. Ionițescu* is. *Otetelesanu* ezután a népszámlálással kapcsolatos kiadásokról interpellált. A Kamara végül is megszavazta a műszaki hadtest felállításáról szóló törvényt.

Pompei ezután nagy taps mellett bejelent,

hogy a napirend következő pontja a mezőgazdasági adósságok konverziójáról szóló törvényjavaslat. Az annyi módosításon átesett törvényjavaslat tehát végre a parlament elé került. A javaslatához elsőnek *Tatarescu* szólt fel a liberálisok részéről és felolvassa a párt deklarációját, amely hangsúlyozza, hogy a liberális-párt elejétől fogva híve volt a konverzióknak és ennek dokumentumát adta azzal, hogy részt vett az előkészítő-bizottság munkálataiban. Az a javaslat azonban, amelyet a parlament elé terjesztettek, magán viseli a tehetségtelenség és a fejetlenség jeleit. A konverziós törvény finanszírozás nélkül csak illúzió és a népbankok összeomlását vonja maga után. A liberális-párt éppen ezért minden felelősséget áthárít a kormányra. Arra való tekintettel azonban, hogy a további halogatás csak a helyzet súlyosbításához vezetne, a most be-terjesztett javaslatot megszavazza, de ugyanakkor leszögezi azt is, hogy nem mond le arról, hogy annakidején megfelelő konverziót hozzon.

Goga audienciájával kapcsolatban ismét felmerült a belpolitikai krízis megoldása

Az Adeverul Ohabea neves román cikkíró tollából ma érdekes cikket közölt a nemzeti-parasztpárt ifjúsági elemeinek mozgalmáról. A cikkíró szerint, Badacsony csak a kezdet volt, amely megindította a nagyszabású akciót, azonban a közeljövőben további impozáns demonstrációk várhatók. A mozgalom vezetői esetleg egy „Actiunea” című lapot indítanak, amely érdekeiket szolgálja. A cikkíró mindent attól tesz függővé, hogy *Vaida*, aki ma érkezett haza Kolozsvárra, milyen magatartást tanúsít a mozgalom kifejlődésével szemben.

Vaida Sándor ma elutazott a fővárosból és délután meg is érkezett Kolozsvárra, ahol a pályaudvaron pártjának vezetőin kívül számos ismerőse és jóbarátja fogadta.

Az Adeverul mai száma cikket közöl az általános politikai helyzettel kapcsolatban. Goga tegnapi audienciáját kommentálva meg-

Spulber, a Vlad Tepeș Liga részéről szól hozzá a javaslatához és leszögezi, hogy az ellenkezik a magántulajdon elvével és a hitelélet megsemmisítéséhez vezet. A javaslatot éppen ezért nem szavazza meg. A Kamara ülése ezzel a felszólalással véget ért. A konverziós javaslat vitáját holnap folytatják.

A nemzeti-parasztpárt elnöki tanácsa ma *Mironescu* elnökletével ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy a párt erdélyi és bánáti kongresszusát március 20-án tartják meg, míg a regáti kongresszus március 27-én lesz megtartva. Áprilisban pedig országos kongresszust hív össze a nemzeti-parasztpárt.

Bucuresti-i jelentések szerint, *Averescu* marsall elhatározta, hogy összehívja a néppárt vezérő bizottságát. Nir szerint a marsall erre az ülésre tervezi végső leszámolását *Goga*val, akit kényszeríteni akar, hogy lépjen ki a néppártból.

Mihalache—Mares-affér keletkezésében

Az Epoca egy Prezan-kormány lehetőségéről cikkez, amelyben helyet foglalna *Goga Octavian*, *Bratianu György* és *Lupu* is. Az Epoca azon meggyőződésének ad kifejezést, hogy ezt a kormányt szívesen támogatná a nemzeti-parasztpárt is.

Az Epoca mai számában *Mihalache* felszólítja *Mares* mérnököt arra, hogy a parlament nyilvánossága előtt mondja el, milyen ügyben interpellált nála akkor, amikor földművelésügyi miniszter volt. Az érdekes felszólítás nagy meglepetést keltett a fővárosi politikai körökben és általános a meggyőződés, hogy még érdekesebb fejleményeket von majd maga után.

állapítja, hogy a következő három megoldás körül lehet csoportosítani a várható eseményeket: 1. Választási kormány. 2. Koncentrációs kormány. 3. Pártkormány.

Az Adeverul kifejti, hogy a választási kormány volna a legmegfelelőbb megoldás, azonban kérdéses, hogy találhatnak-e megfelelő személyiséget, ki a pártok egyöntetű bizalmát bírja. A koncentrációs kormány megvalósítása nehezen képzelhető el nemzeti koncentráció formájában, ezt bizonyítja az a tény is, hogy *Titulescu* erre vonatkozó tárgyalásai nem vezettek eredményre. Maradna a pártkormány, amely a lap meggyőződése szerint vagy liberális, vagy nemzeti-parasztpárti kormány lenne.

Áttörték a kínai frontot

Kiűritették a sanghaji német konzulátust — Ellentámadásba mentek át a kínaiak — Uj főparancsnok a japán csapatok élén — A repülőbombák tönkre tették a nankingi és sanghaji vasutvonalat

Sanghaji-ból jelentik: A német főkonzulátust ma kiűritették, mert a kínaiak állandóan lötték a szomszédos japán konzulátust és az ez előtt horgonyzó japán hajót.

A kínai csapatok az egész napon át tartó borzalmas tüzelés dacára, este ellentámadásba mentek át és csaknem teljesen visszafoglalták azokat az állásokat, amelyeket reggel elvesztettek.

Tokiói jelentés szerint, a mikádó fogadta *Shirekawa* tábornokot, a japán hadsereg új főparancsnokát. A tábornok végigküzdötte

az orosz-japán háborút, amelyben a szibériai hadsereg parancsnoka volt, majd miniszter és a haditanács tagja. Vezetése alatt három hadosztály egyesült Kína területén.

Japán jelentések szerint, *Macsengnai* áttörték a kínai frontot és a kínai hadsereget visszavonulásra kényszerítették. *Kiang-van* körül 40 repülő állandó tüze tönkretette a nankingi és a sanghaji-i vasutvonalakat.

Fengjusiang tábornok, Kína legnépszerűbb hadvezére, Sanghaiba érkezett, hogy segítségre legyen a kínai csapatok irányításában.

Arad társadalmában megdőbbenést keltett a Szentháromság szobrának elhelyezési terve

a szobornak — Lakatos Ottó dr.

Az *Aradi Közlöny* legutóbbi számában hírt adott arról az érdekes tervről, amely jelenleg Aradváros vezetősége előtt fekszik és melynek megvalósítása a város kiépítését, fényes kivilágítását és nagyvárosi nivóra való emelését tenné lehetségessé. Ennek a nagyarányú tervnek egyik pontja a Minorita-templommal szemben álló Szentháromság-szobor elhelyezését kívánja meg, melynek helyén modern, forgalmat elosztó aszfaltszigetet építenének. A Szentháromság-szobor elhelyezése Arad tradicionális fogadalmának megsértését jelentené s érinthető megdőbbenést keltett emiatt a szobor elhelyezéséről szóló terv Arad egész társadalmában.

A legendás Szentháromság-szobor története több, mint kétszáz esztendő távlatába nyúlik vissza. 1732-ben állította fel a város a mostani téli színház helyén, az első Szentháromság-szobrot, szent fogadalmának téve eléget ezzel. A városban dúló borzalmas kolera-járvány ugyanis valósággal megtizedelte a lakosságot ebben az esztendőben, ugyanarra, hogy a holttestek temetetlenül hevétek az utcán és a házak halálhüségeseiktől hangzottak. Ekkor fogadta meg a város előjárósága, hogy ha a járvány néhány napon belül megszűnik, úgy Arad szobrot állít a Szentháromság tiszteletére, amely előtt minden esztendőben hálaadó istentiszteletet mutatnak be. A járvány néhány napon belül megszűnt. A város hű maradt fogadalmához, felállította a szobrot, majd mikor a színház építését megkezdték a múlt század vége felé, lebontották a régi Szentháromság-szobrot és újat emeltek a Minorita-templommal szemben. Kétszáz esztendőn keresztül megtartották minden évben a fogadalmi ünnepet, mikor is a Szentháromság-szobor előtt, fényes külsőségek mellett, hálaadó istentiszteletet celebráltak.

A szobor elhelyezésének tervével kapcsolatban, ma beszélgetést folytattunk dr. Lakatos Ottó Minorita rendfőnökkel, katolikus plébánossal, aki az alábbi nyilatkozatot adta az *Aradi Közlöny* részére:

— Én is csak ma értesültem az *Aradi Közlöny*-ből a szobor lebontásának vagy elhelyezésének tervéről. Mindenekelőtt azt kellene tudni, hogy hova helyezik el a szobrot? Ha méltóbb és díszesebb helyet talál a város vezetősége a kétszáz esztendő fogadalom dokumentálásának számára, akkor senkinek semmi-

A kétszázéves szobor legendája — Elhelyezés esetén méltó helyet kell találni a szobornak — Lakatos Ottó dr. nyilatkozata az *Aradi Közlönynek*

féle kifogása nem lehet az elhelyezés ellen. Azonban ha valami eldugott helyre kerülne a szobor, méltán vonná ezzel magára a város előjárósága a lakosság felháborodást és megdőbbenést. A városnak természetesen joga van féltetni a Szentháromság-szobrot, esetleg le is bontaní, azonban kétszáz esztendő fogadalmát bontaná fel ezzel a gesztussal, melynek következményeképpen vállalnia kellene a lakosság megütközését a tradíció megsértése felett.

A Szentháromság-szobor sorsa egyelőre a város vezetőségének határozatától függ a nagyarányú tervek keresztülvitelét illetőleg. Azonban meg vagyunk győződve arról, hogy minden bizonnyal találnak valami módot arra, hogy ne sértsék meg a régi fogadalmat s a Szentháromság-szobor talán még kiemelőbb helyre kerül, ha szükség lesz az elhelyezésre.

Eltemették Réthy Viktort

Arad társadalmának osztatlan részvéte kísérte utolsó útjára az aradi nyomdászok nesztorát. Koszoruk tömege borította a koporsót

Aradváros társadalmának őszintén megnyilvánuló részvéte mellett helyezték ma örök nyugalomra Réthy Viktort, az első aradi nyomdávállalat megalapítójának, néhai Réthy Lipótnak fiát. Az erős hideg dacára tekintélyes tömeg gyűlekezett a Bulevardul Regina Maria (Andrássy-ut) 17. számú háznak udvarán, ahol egyszerű katófalkon volt felravatalozva Réthy Viktor. A ravatal mellett a fájdalomtól lesújtott családtagok állottak, valamint Aradváros társadalmi közéletének tekintélyes tagjai, ott láttuk a Magyar Párt vezető tagjait: dr. Parecz Bélát, dr. Széll Lajost, dr. Velcsov Géza volt polgármestert, Faragó Rezső, Fodor Gyula, Ungurean Béla és Bánti bankigazgatókat, ezenkívül az aradi Minorita-rend képviselőit dr. Lakatos Ottó házfőnököt és dr. Wild Endrét. A nyomdatulajdonosok testületének képviselőit Keppich Zsigmond, Lányi Izsó, Reiner Béla és Reismann Samu vettek részt Réthy Viktor végtisztességén. Ott láttuk még Ghitta Agoston főügyészt, Szabó Zoltán nyugalmazott tábornokot, Dániel Pétert, Dániel Endrét és még másokat Arad uritársadalmának régi vezéralakjait.

Tíz napig senkivel sem érintkezhetik a letartóztatott Anastasiu volt felügyelő

A rendelet hatálya kiterjed a védőügyvédre is. A temesvári tábla, — mint az *Aradi Közlöny* megírta — táviratilag adott utasítást Anastasiu Dumitru volt szőlészeti felügyelő őrizetbevételére.

A letartóztatott Anastasiu Dumitru ügyében az aradi ügyészség ma feltűnést keltő rendeletet adott ki. A rendelet értelmében ugyanis az aradi ügyészség tíz napos időtartamra szigorúan megtiltotta, hogy bárki is érintkezzen a letartóztatásban lévő volt szőlészeti felügyelővel. Ez alól a rendelet alól a védőügyvéd sem képez kivételt. A rendelet kiadásának okaira vonatkozólag az ügyészség közelebbi felvilágosítást nem adott, mindenestre magyarázata abban kereshető, hogy az ügyészség a legszigorúbb vizsgálatot vezeti be annak megállapítására, hogy Anastasiu milyen visszaéléseket követett el a különböző vizsgálatok kapcsán. Ugyátszik, az ügyészség tart attól, hogy esetleg kompromittáló levelek, vagy iratok tüphetnek el abban az esetben, hogyha Anastasiuak módjában van a külvilággal érintkezni, ezért rendelte el tiznapos teljes elkülönítést. A rendelet ellen a védőügyvéd felfolyamodást jelentett be a Táblához.

Elkészült az új állampolgársági törvény

Mindazok kérhetik felvételüket, akik azt elmulasztották — Az állampolgárság elnyerésének feltételei — A kérvények a törvényszékhez ez év szeptember végeig nyújthatók be

Bucurestiből jelentik: Rendkívül nagyfontosságú és főleg a kisebbségeket nagyon közelről érintő javaslatot kezdett most tárgyalni a szenátus törvényelőkészítő bizottsága. A kormány által előkészített új állampolgári törvényről van szó, amelynek első szakasza kimondja, hogy mindazok, akik az 1924. évi február 24-én kiadott állampolgársági törvény alapján jogosultak voltak állampolgárságot kérni, de valamely okból elmulasztották, most kérhetik felvételüket az állampolgársági jegyzékbe.

Ehhez az szükséges, hogy 1918. szeptember elsejétől kezdve, a törvény kihirdetéséig, a mai Románia területén lakjanak állandóan és ha kiskorúak voltak, szülők, ha pedig állandó keresettel bírtak, ők maguk tudják igazolni, hogy adót is fizettek. Azok az egyének, akik az állampolgársági kérvényhez hamis bizonyítványt mellékelnek, ugyszintén azok a tisztviselők, akik ilyen hamis bizonyítványokat elfogadnak, két-három évi börtönnel és öt-

venczer lejig terjedő pénzbüntetéssel sújthatók. Az állampolgársági listába való felvétel iránti kérvényeket az illetékes törvényszékhez 1932. szeptember 30-ig nyújthatják be. A javaslat értelmében ugyanis a felvétel ügyében a törvényszék dönt és ez ellen harminc nap alatt az ítélőtáblához lehet felekezni. A végleges döntést a kérvényező lakhelyének polgármesterével, vagy bírójával tudatják és ők értesítik a kérvényezőt az elintézéséről, amelyhez — ha az kedvező — az állampolgársági okmányt is csatolják. Külön említést érdemel, hogy az állampolgárság elnyerésére irányuló eljárásoknál, az összes kérvények bélyegmentesek.

A törvényjavaslat második szakasza kimondja, hogy mindazokat, akik hamis adatok alapján jutottak állampolgársági bizonyítványukhoz, törlik az állampolgárok listájából. Bármelyik román állampolgár, vagy állami ügyvéd kérelmére, a törvényszék köteles megállapítani, hogy vajon a kérvényező nem használt-e hamis iratokat.

A lutheránus vallás egyszerű szertartásai szerint adták meg a végtisztességet Réthy Viktornak. Dénes Béla lelkész tartotta a szertartást. Pontban négy órakor a lelkész bucsuztató beszéde kezdte meg a halotti szertartást. Dénes lelkész egyszerű szavaiban ott rezgett az Isten akaratában való megnyugvás keresztyéni gondolata, amiképpen a 78. életévét Réthy Viktort bucsuztatta a földi életről. Megrendítő, szívből fakadó szavakkal emelte ki az elhunyt, becsületes munkában eltöltött életének kiemelkedő momentumait és méltatta jótulajdonosságait, nemes életfelfogását.

A lelkész bucsuztatója után rövid ima következett, majd megindult a halottas menet a kapu felé. A koporsó után közvetlenül az elhunyt hozzátartozói: fia, Réthy Jenő leánya: Réthy-Haszlinger Ferencné és veje: Réthy-Haszlinger Ferenc haladtak. Utána az elhunyt huga: özvegy Simon Jenőné, született Réthy Etelka következett, majd a nagyszámú gyászoló közönség. Réthy Viktor koporsóját elhelyezték a koszorakkal, virággal megrakott gyászokocsin és megindult a menet a felsőtemető felé, ahol a családi sírboltban helyezték örök nyugalomra.

A gyászokocsit borító koszoruk közül a következőket sikerült feljegyeznünk: „Nesztorunknak utolsó üdvözléssel az Aradi nyomdatulajdonosok”. „Viktor bácsinak — Zsófi, Kata, Sanyi”. „Kedves jó Viktor bácsinknak — Palsi és Sándor”. „Szeretett testvérünknek — Vera, Etelka”. „Utolsó üdvözléssel — Margit, Erzsó, Géza”. „Drága Viktorunknak — Margit, Nándor”. „Szeretett asztaltársunknak — az „Erkölc” asztaltársaság”. „Hűséges volt gondnokunknak — az Agostai Evangélikus Egyház”. „Szeretettel jelöl — Jolán”.

KIGYULLADT

Economu felügyelő családja irodája

Sikerült a tüzet eloltani.

Ma este háromnegyed tíz órakor veszedelmesnek mutakozó tűz ütött ki a család szállójának abban az épületében, ahol Economu Virgil inspektor irodája van. A tűz minden valószínűség szerint a padláson keletkezett s azt akkor vették észre, amikor a lángok már áttörték a tetőzetet. A tűzoltóságot azonnal telefonon értesítették a tűzveszélyről és ugyanakkor jelentették azt is, hogy az a veszély is fenyeget, hogy a tűz a többi épületekre is elharapódzik. A tűzoltók azonnal kivonták a tűz színhelyére a nagy gözicskenővel és sikerült a tűz hosszas munkával eloltani.

Elhangzott az ítélet az aradi feketeszesz-ügyben

A mai főtárgyalás 'zga' mas napja — Dr. Mandru Miklós főügyész vádbeszéde — Szigorú ítéletet kér a vád képviselője — Pop Sándor dr. nagyszabású védőbeszéde — Reusz Miklós dr. csak tanúként kapott idézést az ügyben — Varodin ezredes váratlanul megjelent a bíróság előtt

Két órán át tartó tanácskozás után hirdette ki az ítéletet a bíróság

Az aradi törvényszék Popescu—Mager dr. —Seracu-tanácsa ma reggel 9 órakor kezdte meg az első szeszügy folytatólagos főtárgyalását. Tegnap este az ügyben megidézett tanúk kihallgatása befejezést nyert, úgy, hogy a mai tárgyaláson már a perbeszédnek elmondására került a sor. Mielőtt Mandru Miklós főügyész hozzákezdett volna vádbeszédének elmondásához, Fischer Jenő dr. védő arra kérte a törvényszéket, hogy Nedela Cornel pénzügyigazgatósági tisztviselő vallomását egészítsék ki arravonatkozólag, amit a szeszbárcák vertifikálásával kapcsolatban vallott. Popescu elnök a védő előterjesztésére kimondotta, hogy a törvényszék a tanuvallomásokat lezártnak tekintti és azok kiegészítéséhez nem járul hozzá. Mandru Miklós dr. főügyész, a vád képviselője emelkedett ezután szólásra.

— A törvényszék előtt most már harmadik napja folyó per — mondotta a főügyész — egyike azoknak az ügyeknek, amelyek az ország összes hatóságait foglalkoztatják. A főügyész azután ismertette azokat a károkat, amelyeket a feketeszesz az államnak okozott. Ez megállapítható azokból a jelentésekből, — mondja — amelyek arról számolnak be, hogy a feketeszesz gyártása óta közel egymilliárd-

közjegyző előtt más vallomást tegyen.

Majd kitért a Stoica Gyula ellen felhozott vádak ismertetésére, aki a vádirat szerint nem gyakorolt törvényszerű ellenőrzést a vállalat működése felett. Ciurescu földművelésügyi felügyelő vizsgálata alkalmával megállapítást nyert, hogy közel 2000 liter többlet mutatkozik a likörgyár raktárában azzal a kimutatással szemben, amelyet Stoica Gyula vett föl. Erre vonatkozólag különben maga Stoica is kijelentette Ciurescunak, hogy nem készített pontos kimutatást a gyár raktárában lévő szeszkeszletről. Adler László dr. mint a cég alkalmazottja, támogatta Reusz Miklós dr.-nak azt az intencióját, hogy azok a regiszterek, amelyek esetleg kompromittálók lehetnek a vállalatra, eltűnjenek. Konyalicska soffőr hamis tanúzás

Konyalicska soffőr nem tett esküt egyik vallomására sem

A vád pontjait cáfolja ezután, majd feltárja a törvényszék előtt azokat az okokat, amelyek Reusz Miklós dr.-t arra kényszerítették, hogy külföldre utazzon. Fontos családi ügyek voltak azok, amelyek külföldre szöktették, amelyhez hozzájárult betegsége is, azonban a főtárgyalás idejére önként és minden külön idézés nélkül megjelent az aradi törvényszék előtt.

Reusz Miklós dr. egyetlen egy esetben sem kapott idézést, amely őt, mint vádlottat tüntette volna föl,

a nyomozóhatóságok elutazásáig mint tanút, illetve informátort kezelték. Ismerteti ezután a vizsgálat menetét, amelynek első etapja volt Varodin ezredes megjelenése Aradon. A fő-

büntetésben bűnös, mert ellenkező vallomást tett a közjegyző előtt, mint amint a rendőrségnél vettek jegyzőkönyvbe.

Mandru Miklós dr. főügyész kitért azután arra a két szeszbárcára, amelyek a periratokhoz vannak csatolva s amelyeknek alapján a vizsgálat nem tudta bebizonyítani, hogy Reusz Miklós dr. tudott arról, hogy a szeszszállítmányokat kísérő bárcák hamisítva vannak s ezért a vádnak ezt a részét Reusz Miklós dr.-ral szemben eljettette. Kéri a törvényszéket, hogy a tanuvallomásokból megállapított adatok alapján szigorú büntetést szabjon ki az ügy szereplőire.

„Tévesen alkalmazták a büntetőtörvénykönyvet” — mondotta Pop Sándor dr. védő

A vádbeszéd elhangzása után Pop Sándor dr. ügyvéd, védő emelkedett szólásra, aki a következőkkel vezette be logikával felépített védőbeszédét:

— Az ügy elbírálásában, amely most a törvényszék elé került, a bíróság pártatlan ítéletet kérem. Megállapítható tény, hogy a nyomozás folyamán több ízben tévesen alkalmazták a büntető törvénykönyvet, mert Romániában a szeszkereskedelemmel s gyártással kapcsolatban külön szesz törvények vannak érvényben. Az állam jövedelmének csökkenését az általános gazdasági krízisben kell keresni és nem abban, hogy egyes gyárak igyekeztek az illetmények kifizetése alól kibúvót keresni.

pénzügyi ellenőrzést gyakoroltak és a pénzügyigazgatóság csak a szabályszerűen kiállított igazolványok alapján bocsájtotta ki a kísérő bárcákat. Kéri a törvényszéket, hogy az ügyben szereplőket mentse fel a vád és következményei alól.

Fischer Jenő dr. mint Reusz Miklós dr. védője, mondotta el ezután védőbeszédét, amelyben jogi érvekkel és az érvényben lévő szesz törvényekből vett idézetekkel támasztotta alá Pop Sándor dr. védő argumentumait.

A védőbeszéd elhangzása után jelent meg a tárgyalóteremben Varodin ezredes, aki tanúként volt megidézve és aki annakidején a vizsgálatot megindította. Varodin bejelentette Popescu tanácselnöknek, hogy mint megidézett tanu és az ügy első vizsgálóbiztosa, megjelent és kéri, hogy kihallgassák.

Popescu elnök tudomásul vette Varodin ezredes bejelentését, egyben tudomásul adta, hogy a törvényszék később dönt arra vonatkozólag, hogy tanúként kihallgassa-e, vagy sem.

Sárbu György dr. ügyvéd, mint Konyalicska soffőr védője, tartott ezután rövid védőbeszédet és kérte a törvényszéket, hogy Konyalicskát mentse fel az ellene felhozott vádak alól.

d. u. 4, három-negyed 7 és fél 10 órai kezdettel

Felmentését kéri Reusz Miklós dr.

Popescu tanácselnök az utolsó szó jogán Reusz Miklós dr.-t hívta ezután fel, aki kijelentette, hogy

ártatlannak érzi magát és felmentését kéri.

Ezután még néhány adatot hozott a törvényszék tudomására, amelyek elsősorban regiszterekkel és szeszszállítmányokat kísérő bárcákkal állottak összefüggésben. Reusz Miklós dr. védekezésének befejezése után félgyakor vonult vissza a bíróság tagjai tanácskozássá. A hallgatósággal zsufolásig megtöltött teremben érthető érdeklődéssel várták az ítélethozatal kihirdetését és általános volt a vélemény, hogy úgy az elhangzott tanuvallomások, mint a védőbeszéd alapján a törvényszék felmentő ítéletet fog hozni. Izgalom látszott nemcsak az ügy szereplőin, hanem a védőkön.

Premier
ma a
CENTRAL-mozgóban

dal csökkent az állam bevétele. Példa különben erre az aradi pénzügyigazgatóság jelentése is, amelyből kitűnik, hogy 1927-ben szeszadó címén 220 millió lej vételeztek be, addig 1929-ben már csak 30 millió lej volt ez a bevétel.

A főügyész ezután rátért a nyomozás adatainak ismertetésére. A vád szerint az aradi Flora-likörgyár a temesvári Friedmann-féle szeszgyárból 16.500 liter adózatlan szeszt vásárolt, de összekötetésben állott a Ludányi, valamint Polacsek-féle szeszgyárakkal is. A nyomozás adatai szerint az adózatlan szesz szállítása Temesvárról autokamionnal történt és ennél szerepet játszott Konyalicska soffőr is, aki mint kísérő csatlakozott a Temesvárról jövő szállítmányhoz, hogy a hidvánál személyes ismeretségével a szállítmány elé gördülő esetleges nehézségeket elhárítsa.

A nyolcmillió lejes bírság

Reusz Miklós dr. vett ezekből a szállítmányokból — mondja Mandru főügyész — és azt használta föl különböző szeszitalok gyártására. A tanúkihallgatásokból megállapítható, hogy a cég tartott raktáron adózatlan szeszt, mert Bodea pénzügyi ellenőr fahordókban talált szeszt, míg Konyalicska vallomása szerint a szállítmányok vashordókban történtek.

— Konyalicska vallomása volt az, — folytatta vádbeszédét Mandru főügyész — amely kipattantotta az ügyet. Ekkor indult meg a vizsgálat, amelynek folytatása volt a Varodin ezredes által kirótt 7 millió 891.000 lejes pénzbírság. Reusz Miklós dr. ekkor igyekezett az ügy koronatanuját eltávolítani Aradról és 80 ezer lejjel segítette Konyalicska soffőrt, hogy Amerikába kimehessen. Amidőn Konyalicska Amerikából visszatért, rábirta arra, hogy a rendőrség előtt tett vallomását vonja vissza és

hangos
Ben-Hur

vett jegyzőkönyvekből a miniszterium megállapította, hogy voltaképpen nem bűnügyről hanem a fiskust érintő kihágási ügyről van szó és ezért Varodin megbízatását visszavonta és Taranu Victor, az aradi pénzügyigazgatóság pénzügyi vezérfelügyelőjét delegálta a további vizsgálat lefolytatására. Az új vizsgálat nyomán szállította le azután a miniszterium a Varodin-féle 8 millió lejes bírságot kétféle lejjel. A pénzügyi törvények ugyanis világosan előírják, hogy szeszkihágást csak szeszgyáros követhet el, már pedig a Flora-likörgyár szeszt sohasem gyártott, hanem csupán szesz italokat. A vádpontok alapját Konyalicska vallomása képezte, aki azonban sem a rendőrségen, sem pedig a vizsgálóbíróságon tett vallomásaira esküt nem tett.

Stoica Gyula mint a per másik vádlottja, harminc éve állott állami szolgálatban és ez idő alatt soha fegyelmi eljárást nem indítottak ellene. A gyári ellenőrzést is a fennálló pénzügyi törvények értelmében végezte és semmi szabálytalanságot nem követett el itt sem. Adler László dr. csak annak az utasításnak tett eleget, amely szintén Stoica Gyulától eredt, hogy a már megtelt regisztereket a pénzügyigazgatósághoz vitte fel.

Ami pedig a bárcák hamisítását illeti, ennek igen kevés valószínűsége áll fent, mivel a Friedmann-féle szeszgyárban állandó

is és halálos csend honolt a teremben. amidőn a törvényszék délután fél háromkor jelent meg ismét az emelvényen az ítélet kihirdetésére.

Popescu tanácselnök a két órán keresztül tartó tanácskozás tartama alatt készített jegyzetéből olvasta fel az ítéletet és annak indokolását. Reusz Miklós dr.-t hamis tanúzásra való felbujtásban találta bűnösnek a törvényszék s ezért öt hónapi elzárásra ítélte, viszont felmentette az ellene emelt összes többi vádpontok alól. Adler László dr.-t, valamint Konyalicska soffört a törvényszék felmentette, ellenben marasztaló ítéletet hozott Stoica Gyula pénzügyi főtisztviselővel szemben, akül a szesz-törvény vonatkozó rendelkezései alapján mint köztisztviselőt találta bűnösnek, mert ebben a minőségében pénzt kapott, ezért öt hónapi elzárásra, valamint hivatalvesztésre ítélte. Az ellene felhozott közokirathamisítás vádja alól felmentette.

Részletesen tért ezután ki Popescu tanácselnök az ítélet indoklására, amelynek során azzal a ténnyel, hogy Konyalicska sofför Fischer Jenő dr. ügyvéd kíséretében előre elkészített vallomással jelent meg Beles közjegyző előtt, a törvényszék beigazoltnak vette, a hamis tanúzásra való felbujtás vádját Reusz Miklós dr.-ral szemben. Stoica Gyulánál terhelő dokumentumnak vette a törvényszék azt, hogy az aradi Podgoria-cég könyveiben havonként szerepelnek 40.000 lejes tételek, melyeket állandóan kapott a cégtől. Ezenkívül Ciorescu földművelésügyi felügyelő vallomása is terhelő volt Stoica Gyulára nézve.

Az ítélet elhangzása után Mandru Miklós dr. főügyész felebbezést jelentett be úgy a felmentő ítéletek, valamint a törvényszék által az ítéletben történt minősítések ellen. Pop Sándor dr. védő Reusz Miklós dr. és Stoica Gyula nevében jelentett be felebbezést.

Az ügy vádlottjai, akik néma csendben, egymás mellett állva hallgatták végig a törvényszék ítéletét, egymásután feleltek Popescu elnök kérdésére, amelyet az ítélettel kapcsolatban intézett hozzájuk. Reusz Miklós dr. arcán meglátszott az idegizgalom, amely a tanácskozás utolsó két órája alatt lett úrrá felette. Stoica Gyula sápadtan és láthatólag megtörve jelentette be az ítélet elleni felebbezését.

Pop Sándor dr. védő ezután kérte a törvényszéket, hogy rendelje el Reusz Miklós dr. szabadlábra helyezését, aki önként és csak azért jelent meg a törvényszék előtt, hogy az ügyben a főtárgyalást meg lehessen tartani.

A főügyész meglepetést keltő bejelentése

A bíróság asztalára Mandru Miklós dr. főügyész ekkor több, az ügyészség által lefoglalt levelet tett és bejelentette, hogy mint a vád képviselője, kéri Reusz Miklós dr. további fogvatartásának elrendelését, mivel ezekből a levelekből az ügyészség azt véli, hogy Reusz Miklós dr. vagyonának egy részét külföldre utalta át.

A törvényszék ismét tanácskozásra vonult vissza, amely azonban csak néhány percig tartott s amelynek befejezése után Popescu tanácselnök enunciaálta a bíróság döntését. Az indokolásban rámutatott arra, hogy Reusz Mik-

lós dr. huzamosabb ideig volt távol Aradtól és legelső kihallgatása alkalmával vagyonátalan-nak tüntette fel magát és ezt a bejelentését csak később módosította. Bár vagyoni helyzete és társadalmi állása kellő garancia volna a bíróságnak, az adott körülmények mérlegelése folytán mégis úgy döntött, hogy Reusz Miklós előzetes őrizetben tartásának meghosszabbítását rendeli el.

Reusz dr. sápadtan vette tudomásul a törvényszék döntését, a védők néhány szóval megnyugtatták, hogy az ügy végleges elintézése a tábla hatáskörébe tartozik, a bíróság tagjai kivonultak a teremből és az aradi szesz-ügy első nagy perének tárgyalása ezzel befejezést is nyert.

Beszélgést folytattunk Reusz Miklós dr. családjával, ahol kijelentették, hogy teljes bizalommal várják a védők további lépéseit és hisznek abban, hogy a tábla megváltoztatja az aradi törvényszék döntését.

Felfolyamodás a törvényszék döntése ellen

Az elhangzott ítélettel kapcsolatban kérdést intéztünk Pop Sándor dr.-hoz, aki a következőket mondotta:

— Az ügyben szeszkihágással kapcsolatos vétségéről van szó, amire a törvény maximum hat hónapot ír elő. Reusz Miklós dr. azzal a biztos tudattal jelent meg a törvényszék előtt, hogy ezt a ténnyt tekintetbe veszi a bíróság. Minden remény megvan arra nézve, hogy a legrövidebb idő alatt szabadlábra helyezik, mert az igazságszolgáltatás számtalan példát mutatott fel, amikor sokkal súlyosabb deliktumokért és nagyobb büntetésre elítelt vádlottakat is a törvényszék szabadlábon hagyott az ítélet jogerőre emelkedéséig. A döntés ellen különben nyomban felfolyamodást jelenttem be és annak biztos tudatában vagyok, hogy a tábla a felfolyamodásnak helyt is fog adni.

Állami beavatkozással szanálja a német kormány a nagybankokat

A Danat és Dresdener bankok fuziója — Az állami segély feltétele — A Birodalmi Bank a magánbankok részvényesévé válik

Berlinből jelentik: A német birodalmi kormány a kapitalizmus történetében páratlanul álló állami beavatkozással folytatja a nyáron megkezdett mentési műveletet a nagybankok érdekében. A szanálási művelet, mint az a legújabb kiadott szükségrendeletből kitűnik, a következőkre terjed ki:

1. A Danat (Darmstadter und National) Bank fuzionálása a Dresdner Bankkal.

2. A pénzügyintézetek mérlegeinek pontos elkészítése, amelyekben a bankoknak részletesen ki kell mutatniok veszteségeik okait. A bankoknak legkevesebb egyharmaddal le kell szállítaniok részvénytőkéjüket és ennek megtör-

A kincstár elégíti ki magát elsősorban a Sámson-féle áru-raklár értékéből

Az adókövetelés után kerülnek sorra a többi hitelezők.

Érdekes sorrendi tárgyalást tartott ma az aradi törvényezék Sámson Jakab áruaktárának árveréséből befolyt összegre vonatkozólag. Mint ismeretes, az uriszabó-üzlet teljes berendezését lefoglalták a hitelezők, akik között a három első helyen a pénzügyigazgatóság, a háztulajdonos és a cég főszabásza állanak. A cég tartozása 93.000 lej a kincstárral szemben, míg a háztulajdonos követelése 80.000 lejt tesz ki, a főszabász pedig 18.000 lejt. A mai sorrendi tárgyaláson a pénzügyigazgatóság képviselőjében Suciu János adóhivatali főnök jelent meg, aki bejelentette, hogy 99.000 lej folyt be a cég áruaktárának eladásából, amelyből a kincstár az adóhátralék fedezésére olyan összeget biztosított magának, hogy a főszabász követelésének 50 százaléka is kifizethető. Valószínű azonban, hogy az elmaradt fizetés teljes összegét meg fogja kapni az egykori alkalmazott, mivel a pénzügyigazgatóságnak ítélte oda a bíróság a cég künnievéségeinek behajtását is, amelyekkel a tartozások 90 százaléka nyer kielégítést.

Színház — Irodalom — Művészet

* A színház heti műsora: Szombaton, 27-én este fél 9 órakor: A fehér ló. (Operett-újdonosság, először.) Vasárnap, 28-án délután 3 órakor: Sybil. (Operett-repriz.) Vasárnap, 28-án este fél 9 órakor: A fehér ló. (Operett-újdonosság, másodsor.) Hétfőn, 29-én este fél 9 órakor: A fehér ló. (Operett-újdonosság, harmadszor.)

Véres szerelmi dráma Budapesten

A visszautasított návarló bosszúja — Haldokolva szállították a mentők a kórházba a dráma áldozatát

Budapestről jelentik: Véres szerelmi dráma játszódott le ma, a kora délutáni órákban Budapesten, a Lehel-téren. Körülbelül délután 3 óra tájban, a járőkelők két revolverlövésre lettek figyelmesek. A téren nagy riadalom támadt, majd mindenki a tér közepe felé sietett, ahol egy fiatal férfi és egy leány feküdt véresen a földön. A járőkelők csakhamar felismerték a fiatalemberben Huiber Lajos lakatossegédet, ugyszintén a leányt is, akit Joó Mária-nak hívnak és foglalkozására nézve munkásnő.

A lakatossegéd, mint az a szemtanúk el-

beszéléséből megállapítást nyert, revolverrel először a leányra lőtt, majd pedig maga ellen fordította a fegyvert. A fiatalember már huzamosabb ideje udvarolt a leálynak, ez azonban Huiber udvarlását visszautasította. A szerelmes lakatossegéd már több ízben megfenyegette a leányt, hogyha nem megy hozzá feleségül, lelövi és ő is öngyilkosságot követ el. Fenyegetéseit azután ma be is váltotta. Mindkettőjüket a mentők életveszélyes állapotban kórházba szállították. Későbbi jelentések szerint Joó Mária haldoklik, Huiber Lajos életbenmaradásához sem sok reményt fűznek.

ténte után az állam pénzübeli segítséget nyújt nekik.

3. A nagy pénzüintézeteket beolvasztják a fővárosi bankokba, A hitelintézetek szanálására szolgáló alapok egyrészt az állam, másrészt pedig a német Birodalmi Bank hozzájárulásából fognak kikerülni. Az állam, a tervek szerint, kincstári bonokat fog erre a célra kibocsátani.

A német Birodalmi Bank tehát a magánbankok részvényesévé válik és így ezek a bankok az állam közvetlen ellenőrzése alá kerülnek. A Dresdner Bank igazgatóságába most belép Bodenheimer Zsigmond, a Danat Bank eddigi fő részvényese, míg Goldschmidt Jakab, a Dresdner Bank felügyelő-bizottságának tagjává válik. Mint kormánybiztos pedig Bergmann főtanácsos kerül a Dresdner Bank élére. Az igazgatóságnak egyébként tagja lesz Kilscher igazgató is, akinek annakidején felajánlották a Kreditanstalt vezérigazgatóságot állását. Bodenheimernek a Dresdner Bank igazgatóságába való beválasztása abból a szempontból is érdekes, hogy Bodenheimer tudvalevőleg alelnöke a bécsi Merkur Banknak.

A nagy szanálás a német állam részéről 500 millió márkát meghaladó áldozatot jelent, amely célból a Gold Diskontbank eddigi alap-tőkéjét 200 millió márká w részvénykibocsátással megkészszerzi. Ezt a részvénykibocsátást a német Birodalmi Bank, mint a Gold Diskontbank anyaintézete veszi át. Az erre szolgáló eszközöket a német Birodalmi Bank nagy válság nyereségeiből fogja meríteni, melyek a váltótárca felszökkenéséből és a magas lezámitolási kamatból eredtek. Arra vonatkozólag, hogy a mostani szanálási művelet végleg tisztázní fogja a nagybankok helyzetét és jövőjét a vélemények Németországban egyelőre megoszlanak.

Varosi Színház.

Világszenzáció!

Szombati, 27-én este:

Vasárnap d. u. 3-kor
Fehér ló. Sybil.

H I R E K

A zsinati választások megyei eredménye

Legtöbb községben a helyi jelöltek győztek

A múlt héten számolták össze a zsinati választások aradi eredményét, ma pedig befejezést nyert a községek szavazatainak össze-számlálása, aminek eredményéről késő este értesítették a gör. keleti román püspökséget. A végleges eredmény szerint a szinódus tagjai lesznek a következők:

Arad: *Mateescu* István iparkamarai elnök és *Ursu* János dr. interimár-bizottsági h. elnök. Siria: *Axente Secula* és dr. *Cotioiu* Romulus. Curtici: dr. *Iancu* Avram és dr. *Alavureanu*. Radna: *Beles* Jenő dr. és *Piso* János. Chisineu: *Marsieu* Iustin dr. és *Velicu* Emil dr. Buteni: *Goldis* Vasile dr. és dr. *Horga* Alexandru. Csermó: dr. *Ungurean* Emenuel és *Ardelean* Teodor. Gurahonc: dr. *Bohuta* Traian és *Don*. Halmagiu: dr. *Sarbu* közjegyző és dr. *Mager* Traian. Ineu: dr. *Sikartau* Pál és *Darlea* Pál. Sibis: dr. *Drincu* Ioan és dr. *Petica* P.

Összesen tehát hat nemzeti-parasztpárti, négy liberális, három néppárti, két lorga-párti, két Georgista jelölt került a zsinatba, a többi zsinati tag a tisztviselőik és pártönkivüliek sorából került ki. A liberálisok eddigi számarányukból veszítettek és így rosszul jártak azzal, hogy visszautasították a közös lista tervét. Ehhez járult még az is, hogy *Mateescu* István megválasztását megtámadják azon a címen, hogy az iparkamara elnöke az aradi egyházköz-ségben nem bír szavazati joggal. Sebesen kisebbségben maradt *Marcus* Mihály dr. és *Groza* János dr. listája. Általában feltűnő jelenség, hogy a legtöbb községben a helyi jelöltek győztek.

— **IDŐPROGNÓZIS.** Északi és északkeleti szelekkel hideg idő és havazás várható.

— **Az aradi prefektusi kabinetfőnök gyászja.** Dr. *Subitsch* György temesvári ügyvéd ma, 79 éves korában meghalt. Az elhunyt ügyvéd nagybátyja *Savu* Septimiu főbírónak, aki az aradmegyei prefektúrán dr. *Serbanu* György megyei prefektus kabinetfőnöki teendőit látja el.

— **A szovjet eladja a cári ékszereket.** Moszkvából jelentik: A szovjet állami bank termeiben közszemlére tették ki a cári család összes ékszereit, amelyeket a szovjet kormány értékesíteni szándékozik. Valamennyi ékszerdarabon árjelző cédula van. Ki van állítva többek között Nagy Katalin cárnő nagybátyjának koronája is, amelyet tudvalevőleg tojás nagyságú rubin ékesít. A szakértők ezt a koronát 104 millió aranyrubelre becsülik.

— **Eltemették Lukács Lászlót.** Budapestről jelentik: Ma délután helyezték örök nyugalomra a budapesti Kerepesi-úti temetőben *Lukács* László volt magyar miniszterelnököt és pénzügyminisztert, a kormány képviselőinek, valamint a magyar főváros előkelő társadalmának jelenlétében. Az elhunytat *Korányi* Frigyes báró pénzügyminiszter bucsuztatta és nagy gyászpompával kísérték utolsó útjára.

— **Szentelepet fedeztek fel a Dunántúlon.** Budapestről jelentik: A zalamegyei Börzönce község határában gazdasági cselédek ásás közben köszönre bukkantak. Ma szakértői bizottság szállott ki a helyszínre, amely megállapította, hogy elsőosztályú szentelep felfedezéséről van szó.

— **Összel leplezik le Gárdonyi Géza szobrát.** Budapestről jelentik: *Gárdonyi* Géza, az 1922-ben elhunyt neves magyar író emlékére felállítandó szobor ügyében — mint ismeretes — évekkel ezelőtt egy szoborbizottság alakult. A bizottság, amelynek már eddig 24.000 pengő áll rendelkezésére, elhatározta, hogy *Gárdonyi* szobrát még a tavasz folyamán elkészítteti és azt október 30-án, a kiváló író halálának tizedik évfordulóján leplezi le. A szobrot a *Horthy* Miklós- és a *Bercsényi* Miklós-uccák sarkán lévő térségen állítják fel.

Halálra ítélte a bíróság a kispesti rablógyilkosság két tettesét

Nikodém Józsefet tizankét évi fegyházra ítélték — A bűnösöket kicsapják a honvédség kötelékéből — A bíróság megállapította az akasztás sorrendjét — A főbűnösnek végig kell nézni társa akasztását

Budapestről jelentik: A budapesti honvédtörvényszék ma délelőtt 10 órakor hirdetett ítéletet *Lukács* Béla kispesti korcsmáros rablógyilkosai felett. A bíróság *Sztaniszlavszky* Józsefet és *Kava* Gusztávot bűnösnek mondotta ki a rablógyilkosság büntetésében, hat rendbeli lopásban, *Kavát* külön kétrendbeli lopásban, ezért mindkettőjüket akasztás általi halálbüntetéssel sújtja. *Nikodém* Józsefet bűnrészeség miatt pedig 12 évi fegyházra ítéli. A két halál-

raíteltet kicsapják a honvédség kötelékéből is. Érdekessége az ítéletnek, hogy kerekén kimondja a halálbüntetés végrehajtásának sorrendjét. Előbb *Kavát* akasztják fel, az aktust végig kell néznie *Sztaniszlavszky*nek is, akit főbűnösnek jellemez az ítélet. *Nikodém* felbujtó szerepét nem sikerült bizonyítani. A halálraítéltek felebbeztek az ítélet ellen. *Nikodém* és az ügyész azonban három napos gondolkodási időt kértek nyilatkozattételre.

Leszavazták Litvinov leszerelési javaslatát

A leszerelési konferencia szenzációja — Görögország élesen támadta az azonnali és teljes leszerelést — Magyarország és Németország tartózkodtak a szavazástól

Genéből jelentik: A leszerelési bizottság mai ülésének szenzációja volt *Litvinov* beszéde, aki azonnali és teljes leszerelésre vonatkozó indítványát terjesztette elő. *Politik*s görög megbízott éles támadásban részesítette az orosz

javaslatot, majd szavazásra került a sor. Törökország és Perzsián kívül valamennyi állam az orosz indítvány ellen szavazott. Több állam, mint Magyarország és Németország tartózkodott a szavazásról.

Szaporodniak az aradi nászok

Jégtörő Mátyás és *Derüthozó* Géza napján rendkívüli élénkség uralkodott ma egész délelőtt az aradi városháza anyakönyvi hivatalában. Mintha csak ez a két félszent védőszel-leme szállotta volna meg az aradi sziveket: egymásután érkeztek be a mosolygó arcú párok *Vatian* Aurel anyakönyvvezető elé, hogy összeadja őket. Az a gyanuk, hogy *Mátyás*, a jégtörő, nemcsak a természet jégét törte meg, hanem a házasság rózsaláncaitól huzódózó fiatal emberek szívét is és *Géza*, a *Derüthozó*, a menyasszonyokkal szövetségbe lépett, hogy jobb belátásra bírják a mai gazdasági viszonyok gondjai között borongó papák és mamák szívét. Tíz párt esketett össze „egy csapásra” ma délelőtt az aradi anyakönyvvezető s ha ez így halad még továbbra is, nemsokára — tavasz ébredésével — egy fiók-anyakönyvi hivatalnak kell segíteni még a felszaporodó „hivatalos teendők” lebonyolításában.

— **A menekülő betörő az emeletről vetette le magát.** Budapestről jelentik: Ma délután *Schillinger* Rezső divatkereskedő *Aréna*-út 140 szám alatti lakásába betört *Richter* Géza 37 éves állás-nélküli szabósegéd. A betörő már éppen csomagolni kezdte az összerögzített holmikat, amikor belépett a szobába *Schillinger* Rezső. A meglepett betörő annyira megijedt, hogy átvette magát az uccára nyúló ablakon. Az emeletnyi magasságból leeső ember összezuza magát az aszfalton és súlyos sérüléseivel a *Rókusba* szállították.

— **Hármas ikrek.** Budapestről jelentik: *Barabacson* községben *Vitéz* Ferenc gazdasági alkalmazott felesége hármas ikreket szült. A *Vitéz* házaspárnak az újszülötteken kívül 11 gyermekük van.

— **Budapesti detektívek irányítják a nyomozást a ráckevei gyilkosság ügyében.** Budapestről jelentik: A ráckevei borzalmas gyilkosság ügyében, az alibi-igazolások egészen a késő éjjeli órákig eltartanak. Budapestről már detektívek érkeztek a helyszínre és a nyomozást már ők irányítják. Két munkanélkülinek nem sikerült a tökéletes alibi. Közülük különösen egy gyanús. Tagadja a tettet, de alibije bizonytalan, elégtelen, ő maga feltűnően igazgató.

— **A Magyar Párt ifjúsági tagozata** a hó 27-én, szombaton este 9 órakor tartják meg alkalosbáljukat, mely az idei táncszezon egyik legkimagaslóbb eseménye lesz. A rendezőség, mely ez alkalommal is mindent megtesz, hogy a közönség egy kellemes és hangulatos mulatságot élvezzen végig, ötletesebb-nél-ötletesebb változatokat iktatott a bál programjába. Jelmezeseknek meghívó, mely a Magyar Otthonban díjtalanul kapható, kötelező.

Barna csomagolópapír-dollárok voltak az ujaradi banknál kicserélt boritékban

Folyik a nyomozás a vakmerő tolvaj kézrekerítésére.

Ugy az aradi rendőrség, mint az ujaradi csendőrség teljes apparátussal nyomoz annak a vakmerő lopásnak az ügyében, amelyet tegnap az ujaradi Sváb Bankban követtek el és amelyről mai számában részletesen megemlékezett az *Aradi Közlöny*. A tettes — mint ismeretes — 337 dollárt vitt el a bankból, oly módon, hogy azt a boritékot, amelyben a pénz volt, kicserélte egy másik boritékkal, amelyben barna csomagoló-papírból készült 37 darab dolláralakúra vágott papírdarab volt. A tolvaj 35-40 éves volt, középtermetű, barna haja, kreol arcú és szürke kabátot viselt. A nyomozás teljes erővel folyik és remélik, hogy a Sváb Bank tolvaja rövid időn belül kézre kerül.

— **Az aradi rendőrségre ma két lopást jelentettek be.** A *Kurticsi*-úton lévő *Braun*-téglyagár éjjeli őre az éjszaka folyamán arra lett figyelmes, hogy valaki a kerítés körül motoszkál. Az éjjeli őrnök sikerült is éppen akkor elfognia egy idegen egyént, amikor az a kerítés egyik oszlopát akarta magával vinni. A rendőrségen az igazoltatás alkalmával kiderült, hogy az idegen *Sumandan* János lakatossal azonos. *Sumandan* ellen megindították az eljárást. — Ugyancsak feljelentés érkezett az aradi rendőrségre, hogy tegnap este a *Horváth*-féle vendéglőben tettenérték *Popovici* Sava 26 éves fennlakói illetőségű lakost, amikor a vendéglőben tartózkodó *Selajan* József aradi lakos kabátját el akarta lopni. *Popovici* Sava-t előállították a rendőrségre és őrizetbe vették.

— **Különös ródtszerencsétlenség.** Súlyos szerencsétlenség történt ma délután a *Russu* *Sirianu*-ucca 18-ik szám alatt levő házban, ahol *Tauchert* József lakik fiatal feleségével. *Tauchert* Józsefnek vérszegénységben szenved és délután szabad levegőn, az udvaron sétálgatott. Az udvarban gyermekek ródliztak és a fiatalasszony kedvet kapott rá. A ródli alá ült, amikor azonban a ródli elhúzták, hátraesett és ajultan maradt a földön. A kihívott háziorvos megállapította, hogy *Tauchert* Józsefnek agyrázkódást szenvedett. A szerencsétlenül járt uriaszony — kezelőorvosa véleménye szerint — rövidesen felépül.

Dr. Schütz Henrik lemondott az aradi izraelita hitközség elnöki tisztségéről

Meglepetést keltő lemondólevelét — A lemondás oka — Beszélgetés dr. Schütz Henrikkel — „Szó sincsen személyi okokról, csak fáradt vagyok,” — mondotta dr. Schütz —

Az aradi izraelita hitközség vezetőségében érdekes és nagyjelentőségű esemény történt, amely különös érdeklődésre tarthat számot Aradváros társadalmi körei előtt. Ma délután terjedt el a híre annak, hogy dr. Schütz Henrik, az aradi izraelita hitközség elnöke, aki évek óta közmegelegedésre vezet a hitközség ügyeit, lemondott tisztségéről. Dr. Schütz Henrik lemondó levelét ma délelőtt juttatta el az izraelita hitközség irodájába, ahol a levél tartalma általános meglepetést keltett, mert az teljesen váratlanul érte a hitközség vezetőségét. A lemondás okáról különféle verziók keringenek és többen személyi okokra vezetnek vissza dr. Schütz Henrik váratlan elhatározását. Az Aradi Közlöny munkatársa a hír vétele után felkereste dr. Schütz Henriket irodájában.

— Különös — mondotta dr. Schütz — még senkinek sem szóltam lemondásomról és már tudomást szereztek róla.

— Mi volt az oka elhatározásának? — kérdeztük.

Rövid ideig gondolkozik, alig látható mosoly vonul el arcán és ennyit mond:

— Levelemben sem indokoltam. Csupán annyit írtam, hogy nem vezetem tovább a hitközség ügyeit. Önök is elégedjenek meg ennyivel.

— Ha mi meg is elégednénk, de a közönség kíváncsi...

— Akit érdekel ez az ügy, annak csak annyit mondhatok, hogy fáradt vagyok és át akarom adni helyemet.

— Az a hír terjedt el — mondottuk — hogy személyi okok kényszerítették a lemondásra.

Párisból érkezett Aradra Nicolae Ionescu-Sisesti dr., lakása számára

A földművelésügyi miniszter öccsét, a párisi klinika főorvosát az aradi műbutoripar világhíre vonzotta Aradra — A miniszter is vásárolni akar Aradon

Pénteken tárgyal a butoriparosokkal a miniszter öccse

Érdekes vendége van ma déli két óra óta az arad megyei prefekturának. A déli órákban érkezett Aradra dr. Nicolae Ionescu-Sisesti, a földművelésügyi miniszter öccse, aki a párisi egyetemi orvostudományi klinika egyik főorvosa. Az érkező előkelő látogatót, akit különben telefonon jelzett az arad megyei prefekturának a bucaresti-i földművelésügyi miniszterium kabinetfőnöke, Savu Septimiu főbíró, prefektusi kabinetfőnök fogadta az aradi állomás perronján, ahonnan autón a megyei prefektúra vendéglakosztályában szállott meg.

Serbanu György dr. megyei prefektus a délutáni órákban fogadta az érdekes látogatót, aki a jelen pillanatban csupán átutazó minőségben szerepel Aradon, bár — ériesülésünk szerint — romániai útjának speciális aradi vonatkozású jellege van. Dr. Ionescu-Sisesti párisi főorvos ugyanis azzal a tervvel foglalkozik, hogy tudományos működését megszakítva, elhagyja a francia fővárost és Bucarestben telepedik meg, ahol rendelőt és lakást is berendez természetesen magának. A fiatal főorvost ebben az elhatározásában erőteljesen támogatja bátyja, Ionescu-Sisesti földművelésügyi miniszter, aki maga is megkönnyíteni kívánja öccse elhatározásának valóra válását.

Amint illetékes forrásból értesültünk róla, dr. Ionescu-Sisesti aradi útja ezzel a bucaresti-i megtelepedési tervvel áll szoros összefüggésben. A fiatal klinikai főorvos ugyanis még Párisban sokat hallott az aradi műbutoripar kiválóságáról és ott is érlelődött meg benne az elhatározás, hogy bucaresti-i rendelőt, valamint a lakását aradi műbutoriparosokkal rendeztesse be. Öccse tervét a földművelésügyi mi-

— Szó sincsen személyi okokról — válaszolta. — Ismétlem: kifáradtam és nem akarom tovább vezetni az ügyeket.

Dr. Schütz Henrik nem hajlandó többet mondani a lemondásáról, amely általános meglepetést keltett az aradi izraelita polgárság körében.

Értesülésünk szerint a lemondással kapcsolatban az aradi izraelita hitközség rendkívüli közgyűlést hív össze, amelyen általános vélemény szerint, bizalmat szavaznak Schütz Henrik dr.-nak és igyekeznek rábírní a lemondás visszavonására.

Szerencsétlenül járt Braun N. Antal aradi nagykereskedő

Elcsuszott a sikos havon és ájultan maradt a kocsiuton — A Röntgen-vizsgálat megállapította, hogy kartörést szenvedett. Huzamosabb ideig marad orvosi kezelés alatt

A sikosrafagyott utcáknak ma újabb áldozata volt. Az utóbbi időben már szinte napirenden van, hogy a járó-kelők közül számszerűen esnek az uttesteken, amelyeknek jórészt a havat még mindig nem takarították el. Nem egyet azok közül, akik elesetek a sikos aszfalton, kéz-, vagy lábtöréssel kellett a kórházba szállítani. A volt Boros Béni-teren ma az esti órákban, újabb baleset történt, amelynek egy köztszületben álló aradi nagykereskedő esett áldozatul.

Este hét óra körül Braun N. Antal ismert festéknagykereskedő, a volt Boros Béni-ter és a volt Karolina-ucca sarkán, fel akart

Anglia közéleti vezetőinek megdöböntő kiáltványa

A világgazdasági krízis általános csödhöz vezet — A szanálás három feltétele — Nemzetközi konferencia összehívása szükséges

Londonból jelentik: Anglia közéleti vezetői, mint a yorki érsek, a főpapság egy része, írók, közgazdászok kiáltványt adtak ki, amelyben a világgazdasági krízisről azt mondják, hogy az rövidesen általános csödhöz és katasztrófához vezet. A megoldásnak három feltétele van: 1. A háborús jóvátételi tartozások teljes törlése. 2. A fokozott fegyverkezés megszüntetése. 3. A vámtarifák tételeinek csökkentése, vagy teljes megszüntetése. A kiáltvány nemzetközi konferencia azonnali összehívását sürgeti.

szállni az autobuszra. Amikor az autobusz felé lépett, a sikos kocsiuton elcsuszott és végig esett a havas aszfalton. Az idős uriember körül, azonnal nagyobb csoport gyűlt össze és az egybegyűltekek közül többen fel akarták segíteni Braun N. Antalt, azonban ekkor észrevették, hogy a szerencsétlenül járt nagykereskedő elájult. Braun N. Antal ekkor bevitték a sarkon lévő Burza Testvérek-cég üzletébe és az elájult emberhez kihívták a közelben lakó Kabdebó György dr.-t., aki megvizsgálta.

A szerencsétlenül járt nagykereskedőt ezután Kabdebó dr. rendelőjébe szállították, ahol megröntgenezték. Ekkor megállapítást nyert, hogy az esés alkalmával Braun N. Antalnak a felső bal karja eltörtött. Azonnal mentőkért telefonáltak, akik a rendelőtől a Therapia-szanatóriumba szállították, ahol dr. Roth Marcell egyetemi magántanár vette kezelés alá. Braun N. Antal később magához tért és erős fájdalmakról panaszkodott, majd pedig elmondotta, hogy hogyan történt vele a baleset. A nagykereskedő az elbeszélés szerint már az autobusz közelében volt, amikor a sikos járdán váratlanul megcsuszott és elesett. Az esés alkalmával a bal karjában hasító fájdalmat érzett, többről azonban nem tudott, mivel eszméletét veszítette.

A törés olyan természetű, hogy azzal Braun N. Antalnak hosszabb ideig kell ágyban fekdnie és karját hetekig nem használhatja. Az egyre gyakoribbá váló balesetekre való tekintettel, ajánlatos lenne a kocsiuton lévő havat a legrövidebb időn belül letakarítani, mivel az valósággal veszélyezteteti a járó-kelők testi épségét.

Az aradvárosi mozgószínházak műsora

4. háromnegyed 7 és fél tíz órákor:

CENTRAL MOZGÓ: BEN HUR. (Premier). Az emberi alkotóművészet legcsodásabb és legnagyobb remekműve ez a film. A kép két évig készült feibecsülhetetlen pénzáldozatba került és 150.000 szereplőt foglalkoztat. A főszerepet Ramon Novarro játssza. A Ben Hur-t most hangos filmre dolgozták át, az egyes jeleneteket aláfestő és illusztráló kitűnő zenével, amely a nagy tengeri titkózatoknak, quadrigaverse-nyeknek, háborús és vallásos epizódoknak megadja a kellő keretet és frappáns eredménnyel fokozza azok hatását.

5. egynegyed 8 és egynegyed 10 órákor:

SELECT MOZGÓ: LEGÉNYLÁNYOK. (Utoljára). Ez az erkölcsdráma mélyen bevilágítja társadalmi életünket és elrettentően, rideg természetességgel rámutat arra a labilis alapzatra, melyre mindent felépít a mai kor gyermeke. A főszereplők a legjobb és a legszebbek: Joan Crawford, Anita Page, Dorothy Sebastian, John Mac Brown és Nils Asher.

niszter is melegen karolta fel, sőt a maga részéről is elhatározta, hogy több butor-megrendelést tesz Aradon. A közös elhatározást így követte a tett és Ionescu-Sisesti dr. klinikai főorvos azonnal vonatra is ült, hogy Aradon személyesen tárgyalja le a készülő rendelések ügyét az aradi műbutoripar reprezentatív cégeivel.

A pénteki napon tehát a földművelésügyi miniszter öccse több aradi műbutor-üzemet fog felkeresni, hogy célját elérje. Figyelemreméltó, hogy az aradi műbutoripar hűneve mennyire mélyen benmegyökeredzik a külföldi szakértők és műbutorok köztudatába, amint ezt Ionescu-Sisesti esete is bizonyítja, akinek Párisban szereztek kedvet reá a hozzáértők, hogy ne drága és sokkal gyengébb minőségű külföldi butorral rendezze be lakását és rendelőt, hanem az európai híru aradi műbutoripar eredeti forrását keresse fel. Bizonyosra vehető, hogy ha célját eléri, az aradi műbutoriparosok ki fognak tenni magukért és az sem lehetetlen, hogy az aradi műbutoriparosok ezuttal a Ionescu-Sisesti-család új berendezése által fogják felkelteni a műértékelő bucaresti-i körök további komoly érdeklődését a kivételes értékű butorok iránt. Egyedüli sajnálatreméltó körülmény csupán az, hogy egy kormányfő, meg a hozzá közelálló testvér érdeklődése még nem jelenti az egész gazdasági kormányzatét is; mert ha legalább ennyi figyelmet szentelnének az illetékesek Arad egykor világhíru műbutoriparának, mint amennyit a Ionescu-Sisesti-fivérek, akkor másképpen nézne ki ma Arad hírneves iparága és másképpen nézne ki az ország külkereskedelmi mérlege is. (—ab.)

Késnek az aradvárosi tisztviselői átminősítések

Még három hónapig maradhat a város ólén Aradváros Interimár-bizottsága — Argetoianu törvénye szerint — Aktuálisává vált a város kulturális ügyosztályának egyesítése
Építkezési kölcsonöket folyósít az átmeneti bizottság a városi tisztviselők számára

Az aradvárosi tisztviselői inkadrálásokról ügye hetek óta késik az aradi városházán. A késedelemnek több oka van, amelyek között jelentékeny szerepet játszik az a tény, hogy az új közigazgatási törvény mindaddig még nem került a parlamentben tető alá és csupán az a kétszakaszos kiegészítő-törvény van életben, amit Argetoianu belügyminiszter szavaztatott meg a Iorga-kormány uralmának kezdetén. Ez a törvény, — mint ismeretes, — tíz hónapi működést engedélyez a városi interimár-bizottságoknak, amiből mindaddig csupán hét hónap telt el, tehát még egy negyedévig nincs is komoly kilátás arra, hogy a közigazgatási törvény általános reformjavaslata szavazás alá kerülhessen a kamarában.

Az aradvárosi tisztviselői inkadrálásokról nagy jelentősége, — amint illetékes helyen informálódtunk, — gyakorlati értelemben nincsen, mivel külön belügyminiszteri rendelet intézkedik róla, hogy köztisztviselőket magasabb rangfokozatba ne léptessenek elő. Aradváros tisztviselőkarában csupán annyi

nagyobb jelentőségű változást eredményezhet, hogy a város kulturális ügyosztályát összevonják a Kulturpalota jelenleg független adminisztrációjával és ennek az egyesített városi kulturális ügyosztálynak élére egyetlen egy vezető-tisztviselőt nevez ki a város vezetősége. Ennek bekövetkezéséhez azonban szükséges, hogy a temesvári revízióbizottság visszaküldje Aradváros tisztviselő-szabályrendeletét, mert mindaddig, amíg ez be nem következik, az inkadrálási munkálatok elé is el nem hárítható akadályok gördülnek.

Aradváros vezetősége különben holnap foglalkozik a tisztviselő-kar számára előirányzott félmillió lejes kölcsön-alap sorsával. Ezt a félmillió lejt a város vezetősége abból a célból vette a költségvetésbe, hogy abból azokat a városi tisztviselőket segítse, akik telkeket kaptak, de a szükséges anyagi eszközökkel nem rendelkeznek a telkek beépítését illetően. A város interimár-bizottsága alapos tárgyalás alá veszi minden egyes beérkezett kérvényt és csakis a célnak megfelelő, indokolt esetben adja meg hozzájárulását a kért kölcsön folyósításához.

Leégett egy regáti villanygyár

Hiányos tűzoltói felszerelés. — Vak sötéttségben a város.

Bucurestiből jelentik: Nagy tűzvész pusztított tegnap este Ramicul-Saratban, az ottani villanygyár üzemében. A tűz az esti órákban a gépházban keletkezett és pár perc leforgása alatt már az egész terem lángokban állott. A gépész, aki a tüzet észrevette, azonnal értesítette a városi tűzoltóságot, amely csakhamar megjelent a helyszínen.

A tűzoltóság csaknem teljes felszerelésével vonult ki a tüzhöz, a lángokat azonban nem sikerült megfékeznie, ami részben a tűz gyors továbbterjedésének tudható be, részint pedig annak, hogy a tűzoltóság felszerelése rendkívül hiányos. Több órai megfeszített munka ellenére a villanygyár nagy része — a gépek egy részével együtt — teljesen leégett.

A tűz pusztításai miatt a városra természetesen vak sötéttség borult, úgy, hogy minden egyes házban gyertyát, vagy pedig petróleumlámpát kellett gyújtani. A város vezetősége a mai nap folyamán tárgyalásokat kezdett a „Venus” petróleumgyárral, amelynek saját villanytelepe van, hogy a villanygyár rendbehozásáig a város főbb utvonalait lássa el világítással. A tűz okának megállapítása végett holnap tartják meg a tűzvizsgálatot. Az anyagi kár meghaladja a négy-millió lejt.

— **Magyarpárti gyűlés Magyarpécskán.** Dr. Serbanu György megyei prefektus a mai napon engedélyezte az aradmegyei magyarpárti pártvezetőség által kérelmezett magyarpécskai gyűlés megtartását. A gyűlést a magyar párt megyei pártvezetősége március hó 6-án délután 3 órakor tartja meg Magyarpécskán, ahol a működő párttagozat mellett egy ifjúsági tagozatot is felállítanak. A magyarpécskai gyűlésen az aradi pártvezetőség több tagja is megjelenik.

— **Újabb igénypercek a városi iparhatóságon.** Aradváros iparhatósága ma foglalkozott az aradi Record-áruház elbocsájtott alkalmazottainak igényperceivel. Az iparhatóság egy későbbi időpontra tűzte ki az igénypercek tárgyalását a megszünt aradi textil-áruház ügyében.

— **Csukamájotaj helyett csemege:** a Jemalt.

— **Négyszáz vagon alkalmi tüzfát vesz a város.** Aradváros vezetősége elhatározta, hogy a város jövő évi tüzfészükségletét is ebben az évben szerzi be, mivel erre kedvező alkalom kínálkozik. A szükségelt 400 vagon tüzfamennyiséget értesüléseink szerint a Mocioni-féle fátelpről fogják megrendelni.

— **A filmek feliratai.** Az Aradi Közlöny legutóbbi számában, Fórum rovatunk alatt, egy közérdekű felszólalásnak adtuk helyet, amely a városi mozikban forgatott filmek felirataira vonatkozik. A filmfeliratok ugyanis a közkezdelt Journaloknál kizárólag román nyelven futnak, vagy román magyarázó beszéd kíséri a zsumált. Ezzel kapcsolatban kérdést intéztünk Stefanut Sabin mozigazgatóhoz, aki kijelentette, hogy már számtalanszor emelt kifogást a filmkölcsonzó vállalatoknál ebben az irányban, azonban onnan azt a felvilágosítást kapta, hogy a filmfeliratokat többnyire külföldön készítik és nagyon nehéz volna javításokat eszközölni rajtuk, azonkívül, hogy olyan nagy költséget is jelentene a filmkölcsonzóknak, amit a kölcsondíjből nem tudna behozni. Ami a zsumálók román nyelvű feliratát, vagy kísért magyarázatát illeti, nem tartják keresztülvihetőnek, hogy a nagyon is rövid jeleneteket hosszas magyarázatokkal kísérjék, amit a hangosfilm-felvétel ugyszólván kizár.

Hiu remény

— *Tudod, ha arra gondolok, hogy a feleségem családja hogyan bűnik velem, legszívesebben kitagadnám őket az örökségből.*

— *Az örökségből? De hiszen téled nincs mit örökölnöd?*

— *Egyelőre még nincs, de remélem, hogy a végrendeletemben az anyósom nem feledkezik meg rólam.*

*

— *Láttad azt a bájos nőt? Felém nevetett!...*

— *Csak ne képzelj be magadnak semmit, amikor én először megláttalak, nekem is nevetni kellett.*

— **Megkezdődtek a nyugdíjkifizetések.** Az aradi pénzügyigazgatóság nyugdíjigazgatósága a mai napon kezdte meg a nyugdíjak kifizetését. A főpénztár a délelőtt folyamán a jelenkezők részére folyósította az illetményeket, míg holnap, pénteken a nyugdíjigazgatóság az A, B és C betűs nyugdíjasok könyveit számjejt, amelyek alapján a fizetés történik. A további fizetési sorrendet a pénzügyigazgatóság a napilapok útján közli az érdekelt nyugdíjasokkal.

— **Házi sakkverseny.** A Magyar Párt ifjúsági fiutagozata által rendezendő házi sakkverseny f. hó 28-án veszi kezdetét. A házi sakkverseny iránt máris óriási érdeklődés nyilvánul meg. Benevezési díj az érdekesnek ígérkező versenyre személyenként 20 lej. Az érdeklődőknek bővebb felvilágosítással szolgál mindennap 11-1-ig és délután 4-8-ig az ifjúsági titkár.

Ma premier! Zenés vigjáték!

CORSO-MOZGO

Egy kis ballépés

Renate Müller, Hermann Thimig,
Otto Wallburg

két órán át feledhetetlenné teszik magukat.

A hét végén kezdik meg a gabonaprémiumok kifizetését

Százhusz millió lej esedékes az exportőrök részére

Az exportprémiumok kifizetése, annak ellenére, hogy az elmúlt héten hivatalos helyen is hangoztatták, hogy a hét elején kezdetét veszi, még mindig késik. Az érdekelt exportőrök, akiknek százezres, sőt milliós követeléseik vannak, szinte naponta intervenálnak a minisztériumban a kifizetések megkezdésének érdekében. Bucuresti-i hivatalos körökből most ismét az a hír terjedt el, hogy a hét végén mégis megkezdik a gabonaexport-prémiumok kifizetését. A földművelésügyi minisztériumban úgy tudják, hogy mintegy 100—120 millió lej kerül kifizetésre. Ezt az összeget a Banca Nationala fogja előlegezni.

Párbaj-láz a politikában

Pisztolypárbaj és provokálás

Bucurestiből jelentik: Lugojeanu és Mares képviselők ma délután, vagy holnap reggel vívnak meg egymással. A párbajsegédek ezuttal is pisztolypárbajban állapodtak meg, kétszeri golyóváltással.

Budapestről jelentik: Hankó Elemér magyar képviselő lovagias elégtételt kért Dréhr Imrétől, mert az tegnap sértő kijelentéseket használt személyével kapcsolatban.

— **Fetter Irén és Radó János dr. előadása a Magyar Otthonban.** Értékes estben volt része tegnap, szerdán a közönségnek a Magyar Otthonban. A kiváló hangversenyénekesnő: Fetter Irén, a „Liszt Ferenc” zenekar egyesület agilis alelnöke tartott a „Német dalirodalom reprezentánsai a XVIII. századtól napjainkig” minden tekintetben nagyhatású művészi előadást, miközben Várfalvy Elza, Pongrácz Annus és Klohs Frigyes szebbnél-szebb énekszámot adtak elő nagy sikerrel. Utána dr. Radó János, közismert nőorvos anatómiai előadásorozatát folytatva, az emésztőszervek és azok működését ismertette. A nagy felkészültséggel rendelkező előadó a belső szervekről s azoknak élettani hivatásáról tartott nagy tetszést kiváltó előadást. A közönség, mely zsufolásig megtöltötte a Magyar Otthon nagytermét, mindkét előadást nagy élvezettel és feszült figyelemmel hallgatta végig és tetszésének hatalmas tapsban adott kifejezést.

— **Dr. Lakatos szanatóriuma, Baden bei Wien.** a téli idényben, dacára a teljes üzemnek, mérsékelt áron ad teljes ellátást betegeknél és üdülőknek. Az összes gyógytényezők, — külön szlovistály, dr. Singer Richard egyet. n. tanár vezetése alatt —, elsősorban diétás konyha, szórakozások és saját hangos mozi állanak rendelkezésre.

Corso-Mozgó mai műsora:

EGY KIS BALLÉPÉS. Főszereplők: Renate Müller, Hermann Thimig, Otto Wallburg, Finom humor, végig derűs hangulatú, zenés vigjáték.

FILM KÖZLÖNY

Ben Hur — hangosfilmen

Lewis Wallace grandiózus történelmi filmjének reprize a Central-mozgóban.

Fred Nibló nagyszerű rendezői kvalitásának amerikai méreteken is grandiózus filmje ezuttal szinkronizáltan kerül újra az aradi mozilátogató közönség elé. Aradon egy teljes hónapig futott öt évvel ezelőtt Juda Ben Hur zsidó királyi herceg mozgalmas regényének biblikus vonatkozásokkal élénkített nagyszabású filmje és Arad filmvilága is annak a lenyűgöző varázslatnak hatása alá került, amellyel az egész világon klasszikus sikerét aratta a Metro Goldwin-Mayer-filmház rendezője és kitűnő művészgárdája.

A Ben Hur egykor kísérő-zenevel került a nagyközönség elé: most „áthangosítva”, szinkronizálva, az önkéntelen összehasonlításban a film maga ma is friss, nagyszerű, kitűnően felépített történet, rendezői és színpadi munka. A kész mű összehangolásának grandiózitását, amely mély lírával váltakozik, az utólagosan hozzáfűzött gépi zene kevésbé adja vissza. A szinkronizálás monotonitása a tömegjelenetekben alulmarad a képek szuggesztív erejének maradéktalan kifejezésében és nem mentes az ütemes mozdulatok és zenei ütemezés élénk diszsonanciáitól sem. Mindezt azonban feledtetik a kép régi értékei. Ramon Novarro ismert Ben Hur-ja, Francis X. Bushmann karakterisztikus Messalája, a többi szereplők: Catherine Macdonald, May Mac Avoy, Catelyne Key, Nigel de Brullier és Frank Currier feledhetetlen alakításai, a korhű tömegjelenetek, tengeri csaták, felvonulások és a bibliai vonatkozású képek színezett, a klasszikus festőművészek alkotásai nyomán megelevenített jelenetei. A szinkronizált Ben Hur a Central-mozgiban kerül reprizre.

Egy kis ballépés...

Zeneszigjáték bemutatója a Corso-mozgiban.

Már nagyon régen nem láttunk ilyen őszinte, csengő kacagásra felváltható, derűs és egyszerű humorral telített szalonvígjátékot, mint a Corso-mozsi újdonsága. A téma közvetlensége, briliáns feldolgozása, a jelenetek, szellemes, rendkívül ötletes dialógok pergőtüze, a spontán adódó helyzetkomikumok valóságos gyűjteménye teszi az UFA-filmgyár legnagyobb zeneszigjátékát igazi sláger-böhözattá. Reinhold Schünzel, a kiváló vígjátékszínművész, aki ezuttal mint rendező és szövegíró mutatkozik be, minden tekintetben megfelel ennek a kétszerezett kvalitásokat kívánó nehéz feladatnak. Schünzel humora úgy csillog a párbeszédekben és zseniálisan megrendezett jelenetekben, mint az arany. Nem tudjuk eldönteni, hogy mint rendező, vagy mint bohózatíró teletesséesebb? Elsőrangú segítőjára Ralph Erwin, a zeneszerző, akinek fülbemászó, vérpezsdítő melódiai felvilágosozzák a hangulatot. A szereplők valamennyien ismert, sőt elismert vígjátékszínművészek. Elsősorban itt van Thimig, a csinos, fiatal, kellemes hangú és finom humorú Hermann Thimig, aki az ügyvéd rokonszenves szerepében valami egészen egyénit, a bonvivánstílustól teljesen eltérően művészi produkál. Partnereje a bájos, szőke Renate Müller, akit a „Mesék az írógepről” című filmperegetben fogadott szívűbe Arad publikuma. Ő játssza azt az aranyos fiatalasszonyt, aki behunyja szemmel megy neki az első kalandnak, csupa bosszúból, dacból. Hans Brausvetter gyerekesen naiv, őszinte humorú és komikus megjelenése kiemelkedő vígjátékfigurát domborít ki. Oroszlánrészt vesz ki magának a humorból, komikumból Otto Walburg is, egy feltékeny férfi kacagató kabinetalakjában. A szép, dekoratív megjelenésű Hilde Hildebrand a kikapós asszony szerepét alakítja sok természetességgel és teljes illúziót keltve. Külön fejezetet érdemelne az a kitűnő rajzburleszk, ami groteszk zenekísérettel egybekötve megelőzi az „Egy kis ballépés” című vígjátékújdonságot.

Adakozzunk a munkanélkülieknek!

Vannay László, a puccs-ügy főszereplője bírái előtt

E'özö vallomásra kijelenti, hogy

azok nem fedik a tényeket — Vannayt, mint idegbeteget a Lipótmezőn ápolták — Fantasztának ismerik a puccs irányítóját

Budapestről jelentik: A honvédtörvényszék ma kezdte meg a nagy port felvert ugynevezett puccs-ügyben a főtárgyalást, amelynek vádlottja vitéz Vannay László gazdasági tiszt. A többi vádlottak ügyét a polgári bíróság elkülönítve tárgyalja. A személyi adatok bevallása után kiderül, hogy Vannay jeles eredménnyel végezte a kereskedelmi akadémiát, számos kitüntetés tulajdonosa és a frontokat végigjárta. Régebbi vallomásaira vonatkozólag kijelentette, hogy azok nem fedik a tényeket. Nem tudta mit beszélt, annyira össze volt törve. Mindent visszavon, amit a vizsgálóbíró előtt tett.

Elnök: Felszólítom Önt, hogy tisztí rangjához méltóan az igazat vallja!

A továbbiak során az is kiderül, hogy Vannay civilszanatórium lakója volt, sőt a Lipótmezőn is ápolták, mint idegbeteget. Tagadja, hogy bármilyen erőszkos mozgalmának tagja lett volna. Tréfának minősíti a kolportált kormánylistát, amelyre bizonyára tréfából az ő nevét is ráírták.

Az ügyész Vannay visszavonó kijelentése miatt a bizonyítás kiegészítését kéri. A tanú kihallgatások során Perászó Zoltán főhadnagy fantasztának mondja Vannayt. Két tanu még zárt tárgyaláson vallott, azután az elnök a tárgyalás folytatását holnapra halasztotta el.

Villamos közlekedés Aradváros belterületén

Az Arad-Hegyaljai Villamosvasut Rt. érdekes terve — Villamosjárat létesül a Radnai-ut elejétől a mikalakai vámig — A beadványt holnap tárgyalja az Interimár-bizottság — A Novac-féle autobusz-ügy a Semmitőszék elé kerül

Az Arad-Hegyaljai Villamosvasut Rt. igazgatósága érdekes beadvánnyal fordult a közelmúlt napokban Aradváros vezetőségéhez, amely a holnapi interimár-bizottsági ülésen kerül tárgyalásra. A kérés tulajdonképpen egy egyszerű engedély elnyerésére vonatkozik, de jogi vonatkozásai mélyen belenyulnak a város vezetőségének egy másik peres ügyébe, amely a közeli jövőben minden valószínűség szerint a bucuresti-i semmitőszék bírái elé kerül.

Az Arad-Hegyaljai Villamosvasut Rt. igazgatósága azzal a kéréssel fordult a város vezetőségéhez, hogy engedélyezzen számára egy villamosvasut-járat beállítását annak a vonalnak a kezdetén, amely a Radnai-uti végállomástól a mikalakai vámig vezet. A villamosvasut igazgatósága azért nem fordult közvetlenül a közlekedésügyi minisztériumhoz, mivel az új vonatjárat terve nem haladja meg Aradváros közigazgatási határait. Amint a beadványban részletesen ki van fejtve, az új villamosvasuti vonat-pár a Radnai-uti végállomástól csupán a mikalakai vámig közlekedne és főleg az Aradra befelé irányuló gazdasági forgalomnak céljait szolgálná.

Aradváros autonóm-joga

Ismeretes, hogy az uttörvény és a legújabb uttörvény-tervezet még kifejezettebben azt az elvet állítja fel egyik követendő zsinórmértékül, hogy az autonóm joggal felruházott törvényhatósági városok — s így Arad is — a város közigazgatási határain belül autonóm joggal rendelkeznek a belterületükön lebonyolódó közlekedés rendszabályozását illetőleg. Ez az ismeretes rendelkezés volt az oka annak, hogy az Arad-Hegyaljai Villamosvasut-társaság Aradváros vezetőségétől kérte az új vonatok beállításának engedélyezését. *Igen valószínű, hogy a város vezetősége meg fogja adni az engedélyt a város belterületén közlekedő vonatok beállítására és a feltételek felől a város interimár-bizottsága holnapi ülésén határoz.* A villamosvasut-társaság kérésének előterjesztési módja azonban önkéntelenül is egy másik közlekedésügyi jogi vitában ad igazat Aradváros álláspontjának, ami már peres uton van az ujaradi autobuszjárat koncesszió-tulajdonosával, Novac Istvánnal szemben. Amint ismeretes, Novac nem akarja elismerni a város vezetőségének azt a jogát, hogy kizárólagos jelleggel diszponálhasson a város belterületén közlekedő közlekedési járművek felett. Amidőn a város vezetősége nem járult hozzá, hogy tetszés szerinti megállók helyeken álljon meg a

város belterületén az ujaradi autobusz, perrel fordult Aradvárosával szemben, vitássá téve Aradváros monopol-jogának elismerését a közlekedési járműveket illetően. Az Arad-Hegyaljai Villamosvasut Rt. kérésének módja az uttörvény intencióinak megfelelőleg történt meg és épp ezért valószínű, hogy megfelelő feltételek között a város vezetősége meg is fogja adni hozzájárulását. Ez az eset azonban kézenfekvő argumentumot ad Aradváros vezetőinek kezébe Novac István jogi álláspontjával szemben, mert nem fogja elmulasztani az alkalmat, hogy az illetékes igazságügyi fórumok előtt rámutasson arra a tényre, hogy Novac Istvánra is kötelező az uttörvénynek az a rendelkezése, amely az Arad-Hegyaljai Villamosvasut Rt. igazgatóságát arra készítette, hogy minden előzetes presszió nélkül a várostól kérje a város közigazgatási belterületén felállítandó új vonatkárainak hivatalos jellegű engedélyezését.

Az Iparkamara a számlabélyeg százalékanak csökkentését kéri

Az új rendelet az illeték hatvan százalékos emelését jelenti

Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara ma délután ötórrai kezdettel tartotta rendes havi közgyűlését. A napirend során a Kamara elnöksége ismertette, hogy annakidején a számlák bélyegilletékére vonatkozólag miniszteri rendelet jelent meg. A rendelet értelmében a számlákra ragasztandó bélyeg a számlák összegének 1.32 ezreléke. Később azonban újabb rendelet jelent meg, amely viszont ugy intézkedett, hogy ezt a kulcsszámot ki kell kerekíteni. A rendelet azonban nem határozta meg, hogy mennyire kell kikerekíteni a kulcsszámot.

A Kereskedelmi és Iparkamara a kérdés tisztázása végett feliratot intézett az illetékes minisztériumhoz, amelynek válasza most érkezett meg a Kamarához. A válasz értelmében a kiegészítést 1.32 ezrelékről 2 ezrelékre kell eszközölni. Ezzel kapcsolatban Rácz Sándor dr. szólalt fel és kifogásolta ezt az intézkedést, amely az illetékeknek nem kevesebb mint hatvan százalékos emelését jelenti. Ezért azt javasolta, hogy a Kamara kérje arra a minisztert, hogy az illeték kikerekítését 140-ben állapítsák meg. *Maiescu* elnök szintén helyeselte az indítványt, mivel az illeték leszállítása éppen a mai időkben birna különös fontossággal. A Kamara végül is úgy határozott, hogy a javaslat értelmében feliratot intéz a minisztériumba. *Engel* Gyula a hitelezési díjak mérséklését kérte. A Kamara ezt az indítványt is elfogadta és úgy döntött, hogy ebben az ügyben szintén feliratot intézzenek az illetékes minisztériumba.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A módosított konverziós javaslat

A konverzió annuitásait ugyanolyan rendszer szerint fogják behajtani, mint az állami adókat. Milyen esetekben konvertálhatók az adósságok? Amikor az adósok kérhetik a végrehajtások felfüggesztését

érdekes adatai

A kereskedők és iparosokkal szemben az árutartozásokra nem vonatkozik a konverzió

A mezőgazdasági tartozások konverziójáról szóló törvényjavaslat módosított és *talán már végleges szövegét ma kezdte tárgyalni a képviselőház.* A módosított javaslat sokban eltér *Argetoianu* eredeti tervétől és számos új intézkedést tartalmaz, viszont a konverzió finanszírozására vonatkozó rész teljesen kimaradt a javaslatból. A módosított javaslat fontosabb részeit, amelyek különös érdeklődésre tarthatnak számot, alább közöljük:

A javaslat értelmében jogszerűt konvertálандók a tíz hektárig (buzs holdig) terjedő birtokok tulajdonosainak adósságai. *Annak az összegnek, amellyel az adós tartozik, ötven százaléka elengedtetik, míg a fennmaradt összeg konvertálás alá kerül, vagyis maximum 50 év alatt, négy százalékos kamattal fizetendő ki.* Rendkívül érdekes és nagyfontosságú a törvénynek az az intézkedése, hogy abban az esetben, ha a hitelező intézetek bizonyítani tudják, hogy a kamatos kamatokkal megnövekedett tartozás ötven százalékkal redukált összeg kevesebbet tesz ki, mint maga a kölcsönadott összeg, *amelyhez még öt százalék egyszerű kamatot számítanak hozzá, akkor a redukció csak arra az összegre fog korlátozódni, amennyit a kölcsönadott pénz az öt százalékos kamattal együtt kitesz.* Vagyis a redukált összeg nem lehet alacsonyabb ennél az összegnél. *A konverzió annuitásait ugyanolyan rendszer szerint fogják behajtani, mint az állami adókat.* A hitelezőknek a törvény életbeléptetésétől számított két hónapon belül be kell jelenteniük követeléseiket az adós lakhelyén lévő bíróságon.

Rendkívül fontos az az intézkedés is, melynek értelmében a tíz hektárnál nagyobb birtokok tulajdonosai is kérhetik a konverziót, azaz a feltétellel, hogy kötelezik magukat, hogy a konverziót csak tíz hektárra kérik, míg a birtok többi része a konverziót nem élvezi. Azoknak a tíz hektárnál nagyobb birtokoknak a tulajdonosai, akik bizonyítani tudják, hogy a kölcsönvett összegek hatvan százalékát a birtok vételére, élő vagy holt leltár vásárlására, stb. fordították és azon kívánságuknak adnak kifejezést, hogy tartozásaikat azonnal ki akarják egyenlíteni, adósságaik összegének következő csökkentését élvezik: *10 százalék azoknál az adósságoknál, amelyeket 1931-ben kötöttek, 20 százalék azoknál, amelyeket 1930-ban, 30 százalék azoknál, melyeket 1928-ban és 50 százalék, amelyeket 1927-ben vagy előbb kötöttek.* A kérvényt a törvény életbeléptetésétől számított 30 napon belül kell benyújtani és abban fel kell tüntetni, hogy az adós három hónapon belül kötelezi magát legalább tíz százalék megfizetésére, míg a fennmaradt összeget az esedékességtől számított egy éven belül kifizeti. *Abban az esetben, ha az adós egy részletet nem fizet, akkor elveszti a konverzió összes előnyeit és adóssága kikerül a konvertálандó adósságok sorából.* A javaslat a mezőgazdasági kényszereregyezésről is intézkedik, amelynek értelmében kényszereregyezést kérhet minden olyan mezőgazda, aki összköveteléseinek legalább hatvan százalékát ajánlja fel hitelezőinek. Nem érdektelen azt sem megemlíteni, hogy a kényszereregyezési bérvényekre ötszáz lej bélyeget kell majd ragasztani és ugyancsak ennyi bélyeg ragasztandó az ilyen ügyek felebbezéseire, valamint kontestációjára is.

Az új javaslat leglényegesebb pontja azonban a 35-ik és 38-ik paragrafus, mivel az in-

tezkedik tulajdonképpen arról, hogy mi történik addig, amíg a kormány megvalósítja a konverzió finanszírozásának módját. A 35-ik paragrafus értelmében azok a földbirtokosok, akik tíz hektárnál nagyobb birtokkal rendelkeznek és akik nem akarnak a szanalásnak az alá a formája alá esni, hogy adósságaikat le szállítsák, vagy pedig nem akarnak kényszereregyezést kérni, *kérhetik a törvényszéktől az ellenük kitűzött végrehajtások felfüggesztését, abban az esetben, ha kötelezik magukat arra, hogy adósságaikat három éven belül, nyolc százalékos kamattal mellett likvidálják.* A 38-ik paragrafus pedig úgy intézkedik, hogy bármely pénzügyintézetnél leszámított mezőgazdasági váltók lejáratá, amelyek 1931. december 18-ika után esedékesek, automatikusan kilenc hónappal kitolódik. Érdekes megemlíteni még, hogy *a törvény felhatalmazza még a Szövetkezetek központi bankját, hogy egymilliárd 200 millió lej összegben a pénzügyminiszterium utasítására szerződés kötelevényeket bocsásson ki.*

A javaslaton a konverziós-bizottság még a következő módosításokat eszközölte: *Diamand zsidó párti és Grigorovici szocialista képviselő javaslatára elhatározták, hogy a mezőgazdák-nak a kereskedőkkel és iparosokkal szembeni kamattal, vagyis árutartozásaira a konverzió nem vonatkozik és hogy ezeket az adósságokat továbbra is a jelenleg érvényben lévő törvények értelmében kell kiegyenlíteni.* Ugyan csak Diamand képviselő javaslatára határozták el azt is, hogy azokkal a kereskedőkkel, vagy más egyénekkel szemben, akik bebizonyíthatólag a konverzió következtében mentek csődbe, ne lehessenek alkalmazhatók a büntető törvénykönyv intézkedései.

Megérkeztek Aradra az 5000 lejes bankjegyek

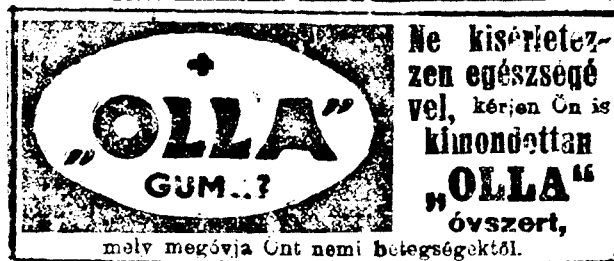
A Banca Nationala körlevele az aradi hatóságokhoz

A Banca Nationala aradi fiókjához megérkeztek az új, 5000 lejes címletű bankjegyek, amelyeket a Banca Nationala március hó elsején bocsájt a közforgalomba. A Banca Nationala az új bankjegykibocsájtást műveletekkel kapcsolatosan, körlevelet intézett az aradi közigazgatási, igazságszolgáltatási hatóságokhoz, valamint a kereskedelmi és ipari élet különböző fórumaihoz, amelyben részletesen ismerteti az 5000 lejes új bankjegyek karakterisztikumait.

Az új bankjegy nagysága kisebb, mint az 500 lejes címletű banké, hosszukás alakja inkább a dollárra emlékeztet, papirosa könnyű tapintású, víznyomással ellátott papír és tiszta fehér alapszíne van. Rajza színezésében a kék szín a domináns, barnával árnyékolva: bal sarkában Traian császár víznyomásos képe szerepel.

Ami a bankjegy rajzát illeti, egyik oldalának jobbsarkán II. Károly király arcképe, felső közepén az ország címere, baloldalán, a víznyomás képe alatt pedig egy vaskapui tájkép rajza látható, a bankjegy közepén értékelírata, ez alatt pedig a kibocsájtási dátum, Anghelescu nemzeti bankkormányzó és a központi pénztárnok, H. Craciunescu aláírásával.

A bankjegy hátsó felén egy történelmi jellegű rajz nyert elhelyezést, amely Mihály veznek gyulafehérvári bevonulását örökíti meg.

Gazdasági eltávolodás

Tárgyalások a Kompenzációs Pénztár felállítására — A párisi Nemzetközi Kereskedelmi Kamara véleménye

Azok a tárgyalások, amelyeket Popescu Cezar kereskedelemügyi államtitkár és Otioiu, a Banca Nationala igazgatója folytatnak úgy Budapesten, mint Bécsben, közös Kompenzációs Pénztár felállítására vonatkozólag, csak vonatva haladnak előre, annál is inkább, mivel a két állam delegátusai olyan feltételeket terjesztettek elő, amelyek a fenti két országba irányuló exportunknak legalább ötven százalékkal való csökkentését jelentenék. A körülmény azonban, hogy a bucaresti-i Kompenzációs Pénztár felállítására vonatkozó törvényt, már egy a Kamara, mint a szenátus megszavazta, minden bizonnyal lényegesen elő fogja segíteni a tárgyalások mielőbbi eredményes befejezését, mivel ugy Ausztriának, mint Magyarországnak eminens érdeke, hogy exportőrjei hozzá jussanak majd romániai követeléseikhez.

Azok a beviteli, valamint pénzügyi korlátozások, amelyek exportunkat akadályozzák, egyre aktuálisabbá teszik a vámkontingensek problémáját. A Népszövetség, valamint a párisi Nemzetközi Kereskedelmi Kamara, helytelennek tartja a bevitel, vagy kivitel kontingentálását, mivel az a szabad kereskedelmet gátolja. A párisi Nemzetközi Kereskedelmi Kamara a kérdés letárgyalása végett, március tizedikére összehívta a Kamara nagytanácsát. Ugyanekkor pedig kikérte az egyes országok kamaráinak véleményét a kérdésre vonatkozólag. A romániai bizottság a következő választ küldte a párisi Nemzetközi Kamara kérdésére:

1. A romániai bizottság a kontingentálás problémáját tanulmányozva, megállapítja, hogy az egyes államok által az utóbbi időben követett gazdasági politika, nem vezetett máshova, mint ahhoz, hogy az egyes államok gazdaságilag teljesen eltávolodjanak egymástól. Az adott helyzetet tekintve és figyelembe véve azt, hogy egyre több állam vezet be korlátozásokat, Románia, mint adós és mezőgazdasági állam, a kontingentálás politikájában csak védekezési eszközt láthat. 2. A romániai bizottság le kívánja szögezni azt, hogy a kontingentálást semmi esetre sem tekintheti állandónak maradó intézkedésnek, hanem azt csupán az adott helyzet követelte ideiglenes politikának fogadhatja el. 3. A kontingentálást, amely tulajdonképpen a kereskedelmi szerződések érvénytelenítését jelenti, a legnagyobb óvatossággal és az érdekelt magánvállalatok véleményének kikérése után kell végrehajtani. A tárgyalásokban tulajdonképpen előzőleg a magánvállalatok képviselőinek is részt kellene venniük és az államok már csak a megállapodások létrejötte után kellene közbejűnni. 5. Románia, amely tudvalevőleg exportáló agrárállam, kereskedelmi mérlegének aktivítását csak a preferenciális rendszer bevezetésével látja biztosítva. Ezt a kívánságot egyébként az összes közép-európai államok kifejtették. Románia tehát éppen ezért, a kontingentálás eszközéhez csak akkor fog nyulni, ha biztosítania kell mezőgazdasági terményeinek elhelyezését, azokban az országokban, amelyek a korlátozások és a kontingentálás rendszerét léptették életbe. A párisi Nemzetközi Kamara román bizottsága ilyen szellemben igyekszik befolyásolni a román kereskedelmi politika illetékes körét.

Ezt az átiratot már el is küldte a bizottság Párisba és a március tizediki közgyűlésén ezt az álláspontot fogják a bizottság tagjai megvédeni.

A szerkesztésért
STAUBER ISTVÁN

Borzalmas gyilkosság Bucuresti mellett

Az apát meggyilkolták, két fiát életveszélyesen megsebesítették

Bucurestiből jelentik: Kegyetlen gyilkosság történt az elmúlt éjszaka a Bucuresti közelében levő Buftea községben. Több községbeli parasztagda az éjszaka folyamán megtámadta Gheorghe Serban Baie. Buftea községbeli fuvarost és annak két fiát, az apát meggyilkolták, míg a két fiút életveszélyesen összeverték.

Pár nappal ezelőtt ugyanis a községi középiskola igazgatósága árleítést hirdetett több vagon tűzifának az állomásról az iskolához való beszállítására. A szállításokra vonatkozólag a legolcsóbb ajánlatot Gheorghe Serban tette és így az iskola igazgatósága őt bizta meg a nagymennyiségű fa beszállításával. A munkával a fuvaros és annak két fia tegnap késő délután lett kész és már teljesen sötét volt, a mikor kocsin hazafelé igyekeztek. Már alig lehettek mintegy öt pernyi járásra lakásuktól, amikor a község egyik mellékutcájában körülbelül tíz parasztagda, akik botokkal és vasrudakkal voltak felfegyverkezve, hirtelen előretörtak rejtőükből és megtámadták őket. A következő pillanatban már le is rántották a három embert a kocsiról, majd pedig Serban fuvarost vasrudakkal és botokkal agyba-főbe verték úgy hogy pár perc múlva kiszenvedett. Két fiát szintén igen súlyosan összeverték, a kik eszméletlen állapotban maradtak a támadás színhelyén. A gyilkos parasztagdák tettük végrehajtása után nyomtalanul eltűntek.

A szerencsétlen embereket a késő éjjeli órákban fedezték fel félig megfagyott állapotban. Serban fuvaros holttestét a községi halottasházba vitték, míg két fiát még az éjszaka folyamán a bucuresti-i Coltea-kórházba szállították. A bevezetett csendőrségi nyomozás megállapította, hogy a halálos végű támadást a meggyilkolt fuvaros konkurrencsei követték el, akik elestek az iskolai szállításoktól és így módon akarták megbosszulni magukat. A gyilkosok közül többet már le is tartóztattak.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

PÉNTEK, FEBRUÁR 26.

Bucuresti. 13. Gramofon. 19.10. Katonazene. 20.40. Gramofon. 21. Brediceanu: A Bánát zenéje. 21.15. Vidurkar. 22.15. Rádiózenekar. — Budapest I. 10.15. A Postászenekar hangversenye. 1. Déli harangszó. 1.05. A Mándits-szalonzene hangversenye. 5. „Széthullott szikrák”. Irta: Molnár Endre. 6. „Kutató utam Közép-Ázsiában”. Dr. Ligeti Lajos előadása. 6.30. A Rácvárosi Polgári Daloskör hangversenye. 7.10. Gyorsíró-tanfolyam. 7.40. Kenéz Lili zongorahangversenye. 8.30. A Montmartre-tól a Montparnasse-ig. Hangjáték. Párisi naplójukból rádióra írták: Somogyi Gyula és három Wimpffen Iván. 9.30. A Waldbauer-Kerpely-vonósnégyes hangversenye. Majd: Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye. Közben 11.45. Hornyánszky Ernőné francia nyelvű előadása: „La poesie „kuruc” dans le cadre des guerres nationales du XVII., XVIII. siecle”. — Bécs. 12.30. Cerdanegyes. 14.10. Operett-nyitányok és népdalok. Gramofon. 18. Csóka-zenekar. 20.40. Kis darabok szakszofonra és klarinétára. 21. Musszorgszkij: Godunov Borisz, 4 felvonásos opera (Berlin). — Belgrád. 13.05. Fall: Sztambul rózsája, egyveleg. 13.45. Radu Sándor cigányzenekara. 14.15. Gramofon. 16.45. Gramofon. 18. Rádiózenekar. Berlin. 17.30. Régi tánczene. 21. Musszorgszkij: Godunov Borisz, 4 felvonásos opera. 22. Szórakoztató és tánczene. Kassa. 12.30. Gramofon. 13.30. Rádiózenekar. 15.30. Gramofon. 18. Zongoratrió. 19.20. Magyar óra. 20.20. Rádiózenekar. — Milano. 17.45. Gramofon. 17.55. Könyv zene. 18.35. Beethoven: Zongoraszonáta. 20.10. Rádióadás. 21.15. Gramofon. 22. Vegyes hangverseny. Róma. 18.45. Könyv zene. 20.50. Gramofon. 22. Serato Arrigo hegedűművész játéka. — Svájc Aleman adó. 16.30. Rádiózenekar. 17. Szalonzene. 21. Szórakoztató zene. 21.20. Berni trió. 22. Szórakoztató zene. 22.20. Szinkópás zene. — Zágráb. 13.30. Híres énekesek gramofonon. 18.22. Akadémiai vonósnégyes.

SZOMBAT, FEBRUÁR 27.

Bucuresti. 13. Gramofon. 18. Sibiceanu-zenekar: könnyű és román zene. 19.10. Sibiceanu-zenekar. 20.40. Gramofon. 21. Badescu tenorista. 21.20. Rádiózenekar. 22. Luca-zenekar: román zene. — Budapest I. 10.15. A rádió házkivittetének hangversenye. 1. Déli harang-

szó. 105. János Pál és egyházzenei hangversenye. 5. A „Rádióélet” gyermekjátékszórójára. 6. „Két orvosfiú felfedezés története”. Irta és felolvassa: dr. Müller Vilmos. 6.35. A Pozány jazz-zenekar hangversenye a Britannia-szállóból Vig Miklós énekszámaival. 8.30. A régi jó világ gramofonlemezai. 9.10. A rádió külügyi negyedórja. Utána körülbelül: 9.30. Közvetítés a Royal Apollóból. Strauss János: „Denevér” című operettjének hangosfilmváltozata. Majd: Bura Károly és cigányzenekarának hangversenye a Metropoli-szállóból. 11.45. Az Operaház tagjából alakult zenekar hangversenye. — Bécs. 11.30. Geiger-zenekar. 14.45. Zanelli-lemezek. 16.25. Gyermekszimfónia. 18. Operetttrészet. 20. Látogatás a bécsi zenebarátok muzséjában a Haydn-emlékévé alkalmából. 20.40. Weni szimfonikusok. 23. Haupt-zenekar és a Holzer Ernő-jazz. — Belgrád. 12.05. Gramofon. 13. Harangszó. 13.05. Déli zene. 17. Gramofon. 18. Rádiózenekar. 21. Opera Zágrábról. Opera után jazz. — Berlin. 17.30. A német zeneszerzők szövetségének szórakoztató zenéje. 20.45. Bécsi dalk és operetttrészet. 21.05. Lőránd Edith hangversenye a Scalából. — Brüsszel. Flamand adó. 22. Wagner: Lohengrin, opera az antwerpeni flamand színházról. — Heilsberg. 17. Délutáni zene. 20. Wien. 21.05. Frankfurt. Utána tánczene. — Kassa. 12.30. Gramofon. 13.30. Rádiózenekar. 18.40. Egen csellóművész. 20.45. Gramofon. 22. Rádiózenekar. — Pozsony. 13.45. Rádiózenekar. 19.15. Földessy-Normann zongoraművész. 20.55. Operetttrészet.

NYILTÉR.

E rovat alatt közléteket nem vállalunk felelősséget

Felejthetetlen édes apánkat

Roth Henriket

Ghirocon, csütörtökön délután kísértük utolsó útjára.

Welszberger Mórné
szül. Roth Helén

Roth Lipót
Roth Ede

Roth Rezső
gyermekéi.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kiírt szavak alá húzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olvasó apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Csak válaszleveleket elfogadunk. Kérdésekre válaszolunk. Ajánlatok kérésére levelek továbbítására megfellelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

APRÓHIRDETÉSEKET ESTE 9 ÓRÁIG VESZÜNK FEL.

Mindenféle **ipari** munkálatokért és **kereskedelmi** cikkekért

fogakat készítenk **cserébe** a legfinomabb anyagból és elsőrangú kivitelben

Frida D'Moujalledt fogműterme
Arad, v. Boros Béni-ter 37.

Erdeklődés nem kerül pénzbe!

ALKALMAZÁS.

Vállalok:

mosást és vasalást, javítást, férfiakra és nőkre itt helyben.
Üzv. Pintér Jánosné, volt Szarvas-ucca 1. szám. 584

LAKÁS.

KERESK BERBE lehetőleg a külvárosban, gazdaságra alkalmas kerítéssel, 3-4 szobás magánházzal. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban.

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadóiban, a Minorita templommal szemben. 200

FŐTÉR legszebb helyén kétszobás garagon lakás kiadó. Bővebbet: Grünberger L. Tsa.

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadóiban, a Minorita templommal szemben. 800

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főtéren kiadó. Cím az Aradi Közlöny fiókiadóiban, a Minorita templommal szemben. 900

VÉTEL ÉS ELADÁS.

ZEISS, GÖRE és színházi látszóvek, antik zenélő-óra, japán vázák, ezüst gyertyatartók, kinnelűst girandólok, keleti perzsa szőnyegek, festmények, zongorák, hegedűk, citera, mandolin, gitár, Bieder-mayer szalon, komplett szobaberendezések, velencei tükrök, asztalok, székek, vitrinek, függönyök, márványoszlop, kristály tárgyak, iróasztal garnitúrák, antik női iróasztal, vitrintárgyak, börgarnitúrák, arany karkötőórák, diványpárnák, gázreschó, gyönyörű barokstílusú szalon stb. eladó. SALGONÉ bizományi üzlet, Str. Horia (Széchenyi-ucca) 1. Neuman-palota). 1000

ÚJ ÜZLETBERENDEZÉS jutányos áron eladó. Megtekinthető: Bal. Reg. Maria 19., hátsó utcánál.

KÉSZPÉNZÉRT veszek régi és modern ezüst tárgyakat és ezüst figurákat. — SÜRGŐSEN KERESK: írógépeket, régi sovresli Altwtien meiszeni figurális porcellánokat, gyári keleti és helyben készített szőnyegek, minden méretben, 12 személyes ezüst evőeszközöket, ezüst tálekat, antik modern autorkokat, seheslonokat stb. SALGONÉ bizományi üzlet, Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

Figyelem!

Használja ki mindenki a kedvező alkalmat és szerezzze be szükségletét jóval napi áron alól

Schäffer Henrik

oégnél, a Fehér Kereszttel szemben. Raktáron tartok: mindenféle civil szövetet és kellekeket, sapkákat, stb. Különféle katonai felszerelési cikket, katonai és egyéb egyenruházati szöveteket, sapkákat, gombokat, stb.

Egy egész öltönyre való gyapjú kelme Lej 350-tól kapható.

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál azonnalra kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban.

INGATLAN.

HAROMSZOBÁS magánházat, villány, vízvezetékekkel 150.000 Lejig azonnali készpénzfizetés mellett megvételre keresek. Címeket az Aradi Közlöny kiadóiba kérek. 100

Hirdessen a 47 éve fennálló

„Aradi Közlöny”-ben

Olcsón eladó házak!

Villamos állomás közelében magasföldszintes, jó ház 8 lakással, 400.000 lejes bankkölcsönrel terhelve, bankkönyvvel lebonyolítható, 450.000 lejért.

Piacérhez egészen közel magasföldszintes ház 1x3, 1x2 szobás lakással, shone csatornázással, 2 garageval, bankkölcsönrel terhelve, 525.000 lejért.

Belváros legértékesebb utcájában egyemeletes, teljesen alapincézett, szép ház 10 lakással — parkettás, fürdőszobákkal — 240.000 leji évi jövedelemmel, 1.450.000 lejért.

Szabadság-térről pár pernyi távolságra egyemeletes ház 4 lakással, fürdőszobákkal, kerttel, 900.000 lejért.

Zsidótemplom közelében magasföldszintes ház 6 lakással, bankkölcsönrel terhelve, 220.000 lejért.

Piacér közelében földszintes ház 18 lakással, 600 négyszögletes telekkel, nttó 18 százalékos jövedelemmel, 750.000 L. Ugyanott új sarokház 7 lakással, 600 ezer lejért.

Ugyanott földszintes ház 3 szobás, fürdőszobás lakással, nagy betonozott pincével, 2x1 szobás lakással, száraz kapubejárattal, 350.000 lejért.

Teleky-ucca közelében jó földszintes ház 1x3 és 1x1 szobás lakással, kerttel 210.000 lejért.

Villamos állomás közelében egyemeletes, szép ház 2x3 szobás, fürdőszobás lakással, zárt folyosóval, gazdasági épületekkel, 600 négyszögletes gyümölcsös-sel, 400.000 lejért.

Színházhoz egészen közel alapincézett földszintes ház 3 lakással — részben parkettás, fürdőszobás — esslingeni redőnyös ablakokkal, 1 üzlettel, 525.000 L. Hat drb. ház-nagyforgalmu fűszerüzlettel, italmerőssel és lakással 300.000 lejért 500.000 lejes árákig.

Több ház bankkölcsönrel terhelve hávi részletfizetésre is lebonyolítható. Ezeket kívül a bel- és külváros összes utcáiban kisebb magán- és bérlőházak 100.000 lejtől 6 millió lejes árákig. HAASZ ALBERT irodája Arad, Strada Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 12. szám.